

PHONG-HOA

16

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU

7

franc

TÒA SOẠN VÀ TRI-SỰ
Số 1, BOULEVARD CARNOT - HANOI
FONDATEUR DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN - XUÂN - MẠI

DIRECTEUR
NGUYỄN - TƯỜNG - TAM

SEPT LÉVA
INDIGÈNE
N° A 1491

GIÁ BÁO ĐỒNG ĐƯƠNG NGOẠI QUỐC

1 năm	3p00	5p00
3 tháng	1.00	2.00
1 tháng	0.90	1.40

ADMINISTRATEUR GÉRANT
PHẠM-HỐC-NINH

Hội đền Hùng-Vương

NGÀY GIỖ TỔ

Đền Hùng

Phong cảnh tịch mịch, hoang rậm, một vùng toàn đồi, kéo tiếp nhau không rời, thỉnh thoảng một vài khóm rừng con, một vài nương sắn, những cây trơ, cây gồi lên cao vút.

Lăng đức Hùng vương dựng trên một quả đồi cao, hùng tráng, vượt lên giữa các đồi khác giải chung quanh. Hùng-vương xưa cũng khéo chọn nơi mát mẻ để yên giấc ngàn năm, vì chỉ có đồi ấy là cây cao và rậm, còn phần nhiều đồi khác toàn trơ trụi.

Dưới chân đồi, một cái cổng lối cỏ, giản dị mà đẹp, hai bên hai cây thông rồi reo trước gió. Đường lên uốn khúc ven sườn đồi, sạch sẽ dễ dàng, có những bậc gạch sá, nhưng hai bên thành cũng chỉ vương vãi, không có những cái trạm trở rúc rỏi thường làm mất cả vẻ đẹp sơ mà thanh ở chốn này.

Bước lên tả môi chân, mới đến gác chuông và chùa dưới, dựng trên một khu đất phẳng ở lưng chừng đồi.

Ngày mai mồng mười là ngày chính hội mà đây cũng không thấy rộn rịp như nơi khác: một vài nhà sư điem lnh đi lại; dưới gốc cây đào năm ba c ở hàng hương vàng ngồi ngủ gật chờ khách mua.

Độ hơn hai trăm bậc nữa mới lên đến tận đỉnh đồi một cái đền con con ba gian, ở trong la liệt những hoành phi, câu đối, chữ vàng lấp lánh trong bóng tối. Bên cạnh đền hơi thấp hơn một chút, một cái lăng nhỏ hơn nữa cũ kỹ đây là lăng một ông trong mười tám ông vua đời Hùng hơn bốn nghìn năm về trước, trị vì ở đất này.

Lăng đây, đền đây, bốn chữ «Nam quốc sơn hà» sao không gọi cho ta cái cảm giác bay ý nghĩ gì hết? Lên đến đây đứng trước dấu vết cũ của đời Hùng mới thấy mình như xa xôi cách biệt, tuy là giòng gồi mà hình như không có liên lạc gì cả.

Giờ về chiều, gió thổi mạnh. Mây bay qua trước mặt làm mờ cái phong cảnh dưới, đồi đất quanh co, con đường uốn khúc, về phía đông nam, xa xa thấp thoáng giòng sông Chảy và sông Cà suối về Bạch-Hạc, Việt-tri.

Hội

Năm nay, không biết tại sao - hội đền Hùng thiếu mất hai cái vui: có

Cổng đền Hùng dưới chân đồi

người và nước đền. Tuy vậy, hội cũng vẫn đông người đến, vì mỗi người có một cái thích riêng. Các bà, các cô sinh đi chùa, họ thích vì được một dịp đi lễ phật và...bầu bóng. Họ lũ lượt kéo nhau trên lên đồi, vừa đi vừa tụng niệm « nam

mô » một cách thành tâm lắm. Có một vài bà đến trước mộ Hùng-vương, thấp hương rồi kính cẩn cúi đầu lạy lễ miệng làm đàm phán vài. Giá đức Hùng vương có biết, ngài tất cũng phải lạ cho cái cách giỗ tổ của con cháu, và nếu ngài nghe những lời cầu nguyện ước ao của các bà, ngài có lẽ phải tức cười mất.

Còn đối với những người khác đến xem hội để cầu vui, thì con gái Lâm-thao là cái vui thú nhất. Các cô này cũng biết như thế, nên ngày hội các cô trang điểm kỹ càng lắm: một cái yếm đỏ chói một mớ thắt lưng sồi. Rồi các cô giết tay nhau tho thân ở ven đồi để đợi xem có cậu nào cảm vì sắc đẹp của các cô mà tỏ lời âu yếm chăng?

Các cô trông cũng mồm mỉm để thương, tuy người các cô lùn thấp, không được yểu điệu như gái vùng Lim tuy mớ áo các cô có mùi không được dịu dàng - nhưng cái đó không hề gì, người ta quên các cô vì cái dễ tính, ai bảo sao thường...nghe vậy.

Trước kia có cái lệ hát vì để tỏ tình yêu dấu, nhưng vì có lẽ các cậu con trai cho thế là mất thì giờ và bả: tiện, nên bây giờ các cậu tỏ tình yêu mến một cách thiết thực hơn, và xem ra các cô cũng không vì thế mà không bằng lòng. Trái lại, các cô cũng ưa thế.

Ta chớ nên thấy cái dễ tính của các cô mà lấy làm lạ. Người con gái quê ở vùng này, sinh ra khó nhọc lắm, rồi chết đi, nếu không có ngày hội để đem một chút vui điem vào cuộc đời nhặt nhèo của các cô, xưa nay chỉ khom lưng trên đời sắn, nương sắn: với một sương hai vầng. Nay đến ngày hội, được mặc áo đẹp, được thanh thoai chơi đùa với chị em, các cô lầy lăm vui. Rồi những lời âu yếm thỏ thẻ bên tai làm các cô hồi hộp, cảm động, bùng mình trên vai bạn mà mơ màng những truyện đầu đầu.

Đêm thì đêm tối, nhiều chỗ quanh co, khuất khúc, lại càng tiện cho các cô các cậu truyện trò. Ai biết một đêm ngày giỗ tổ ở đền Hùng đã kết biết bao nhiêu giải yếm, đã thành bao nhiêu vợ, bao nhiêu chồng.

Lại còn những các cuộc vui khác, mà hội nào cũng có, nghĩa là hát chèo và đánh bặc. Chỗ này một đêm, chỗ kia một đêm, rồi hội cứ thế mà giòng đã suốt đêm cho đến sáng.

Các bà nhà quê Anram lễ mộ tổ

Quanh năm làm ăn vất vả, ngày hội đối với bọn dân quê, trước hết là một ngày vui. Họ không cần rằng đời Hằng có mười tám ông bay hai mươi bốn ông, ngày hôm nay là ngày giỗ tổ bay ngày lễ phật.

Nhưng nếu những người đến xem hội không nhớ rằng ngày hôm nay là ngày kỷ niệm ông tổ chung cho cả nước Nam, thì đã có c c quan ngài nhớ họ.

Trong nhà công quán dựng đứng trên một cái đồi nhỏ, các quan vùng ấy về đông đủ để lễ tổ và để cho hội thêm phần thịnh trong trang nghiêm.

Suốt đêm, trong vòng đồi vẫn lịch lịch quạnh hiu xưa nay, tiếng hò reo, nó đùa của những người xem hội lẫn với tiếng xướng tế tằm, tiếng phách khoan mau, tiếng trống chầu của các quan về... giỗ tổ.

Hội nên tổ chức như thế nào?

Cái địa thế của đồi Hằng là một chỗ rất tốt cho một cuộc kỷ niệm long trọng, xứng đáng với ông tổ nước Nam.

Tại đền Giếng

Một cô con gái nhà quê

Uống nước giếng

Mộ đức Hùng Vương

Ngày hội cầu vui đã dành - Nhưng những cuộc rước sách, cờ quạt, chiêng trống không làm cho ai nhớ lại ông tổ xưa, mà lại còn làm cho người ta tưởng lầm rằng hội này cũng như một hội thần thánh gì.

Nếu cuộc rước đèn ban đêm như mọi năm mà xếp đặt một cách khéo léo, thì có thể là một cuộc vui có ý nghĩa. Kén độ 100 người, cho tập cách kéo chữ như ở hội Phủ C ấy, rồi đến đúng nửa đêm, sau một tiếng pháo lệnh, giải trên sườn đồi giồng chữ: Hùng-Vương, tổ nước Nam.

Đêm tối mà chữ sáng, lại ghép bằng đèn giấy xanh đỏ - có lẽ là một cái vui mới, ai ai cũng phải để ý, mà lại nhắc cho người ta nhớ đến gốc nguồn.

Ngày mồng mười

Bình sáng, trên đồi gió thổi mạnh. Mấy đám rước từ xa kéo lại chân đồi, trông như những con rồng đỏ uốn khúc.

Những người rước mặc quần áo sặc sỡ, vừa đi vừa hò reo; có lẽ quân đội đồi Hùng-Vương cũng như thế này chăng? Mấy hàng cờ đỏ các thứ màu, phấp phới bay trước gió. Trong đêm

ấy, có lá cờ tam tài vượt lên cao, như biểu hiệu cái mới trong cái cũ.

Trời đổ mưa - giờ mới lúc một thời mạnh thêm, các cây cối ngai ngạo gần đồi, những lá cờ cắm trên đồi đèn gây gục xuống đất. Cảnh đời hẳn ra hùng vĩ, cờ quạt tan tác ngã nghiêng như sau một trận lớn.

10 giờ hơn quan Phó-Sứ Phủ-thọ đi xe hơi về dự lễ. Các quan xúm xít quanh ô-tô rước đón, mấy người lính ngăn người đứng chờ. Quan Phó mặc quần áo thường, sơ mi cổ hở, ung dung bước lên đồi, theo sau các quan cùng lên đến thượng đế tế lễ.

Theo lẽ xưa, các quan mặc đại bào, nay mặc áo thường xanh đỏ tế một cách nhanh nhẹn và mau chóng. Còn quan Phó sứ ông dùng ngồi trên chiếc ghế gờng nhĩa mây bện, cây tử.

20 phút đã lễ xong - các quan lại kéo nhau xuống nhà công quán để dự tiệc champagne. Bàn phủ vải trắng hơn 30 cái, cốc pha lê đựng thứ rượu trong bảo hạng, ấm trà đĩa bánh ngọt đầy.

Mọi người nâng cốc tôn dân quê đứng xem vòng quanh, chen nhau gương mặt nhìn như có sự gì lạ lắm. Mà cũng lạ thật. Tối hôm qua ở đền

Giếng, thờ một vị công chúa con Hùng-Vương, ở dưới chân đồi, hai em cô gái quê uống một bịch nước giếng vừa ngọt vừa trong, rồi lần lượt lấy hào chi - chừng như chỉ có thế - kính cẩn bỏ vào hôm của đền. Lòng thành của họ có giá thực đáng quý, mà đồng hào đó lại lại lấy ra để mua thứ champagne bọn dân kia trong nhin ta uống.

La nữa là vì kính tế có hẹp đã phải bỏ cho người và rước đèn thì còn đâu mà tìm việc rước như thế này. Đó là một cái bị mất chữ riêng người coi quỹ biết đến mà thôi.

Một cốc, hai cốc, mọi người đã quên hẳn chầu chầu, chỉ duy có quan Phó-Sứ ngồi lặng yên nhìn tận xa xa, không trông thấy ai, bình thường mới sẽ nhấp môi một tí rồi, một lúc sau, ngài lặng lặng trở ra về.

Còn gì nữa! Rước lễ đã xong rồi, bạc mái cũng chán - mọi người lần lượt về. Sau một đêm trước sáng khó chớp mắt, ai nấy đều có vẻ mệt mỏi. Nhưng ai ai cũng vui mừng rằng kỷ niệm ông tổ xưa một cách xứng đáng.

VIỆT-SIN

Công sân buổi

Tuyệt hết bệnh Lậu Giang

Các ngài sau khi khỏi chứng bệnh tình, đi độc còn lại, nước tiểu khi trong khi vàng, T... iện vào cốc thấy lẫn vầu đục, như dầu sôi chỉ gây gây như mỡ. Qui đầu thường u... dng, tình thoáng ra đời thì nữ. Hoặc sáng khi ngủ giấc, trước khi tiêu tiểu, nửa th... một chất trắng trắng như sữa đặc làm việc gì quá độ lại phục phát. Mà có người xưa... thật thường thấy đau mỏi. Như thế đều là nạn lậu chưa được tuyệt hẳn đi độc còn... nên thường phát như vậy. Muốn trừ hết căn bệnh thì ta dùng ngay thứ thuốc Kiên-Nh... tuyệt-lần (triệt mero) giá 1,50 1 hộp. Nhé 2,3 hộp, nặng 4, 5 hộp là khỏi dứt. Vì đã nhiều người dùng qua nên đã biết kinh nghiệm của thuốc Kiên-Nh. Còn người nào đang... kỹ phát hành. Buốt tức, cương dương đau, nổi hạch, ra máu, ra mủ, đi là thời kỳ... đương phát. Như thế ta nên dùng ngay thuốc Bìch-Hưng (thuốc đương chữa bệnh) 5... op50 1 hộp. Nhé 4, 5 hộp, nặng 5 6 hộp là khỏi ngay. Mà người bệnh giang phát ra, thì... sốt, nổi hạch, qui đầu lở loét, mình mẩy mẩn tị, mệt mỏi xương đau, như thế dùng ngay... 4, 5 thuốc Giang giá op70 1 lo là khỏi ngay. N-Đ-Ư thuốc đã kê ra đây, đều không còn... phát, không, bại sinh dục. Hiện đã nhiều người ốm khổ, và nhận được nhiều giấy cũ... các người khỏi gửi về cảm ơn. Đáng kể các giấy ngợi khen cũng tên các người ốm... đều đăng lên báo để các bạn đọc xa gần biết nhưng vì là bệnh (cần) vậy xin miễn đăng.

Tết năm nay các ngài dùng giày gì?

Giày Kim-Thời

Marque, dessin et modèle déposés

Kiểu rất đẹp, mũi láng Hoa-kỳ rất tốt, đế cao-xu đen đúc ở bên Pháp, đi bền gấp bốn lần đế da hay đế crepe, không chượt và toét ra như đế crepe, trông đẹp và nhẹ như đế da, đi mưa không thấm nước. Giá rất hạ.

Bán buôn và bán lẻ:

VAN-TOAN

88, Phố Hàng Đào, 88 HANOI

BINH - HUNG

89, Pavillons Noirs (phố Mã mây), Hanoi - Giày số 54

Chữa bệnh, phòng bệnh bằng thứ d... nước là KHUYNH - TIỆP hay thứ d... đợc là HỒI - THIÊN nước lọc bằng d... thơm BA - CỒ hiện nay phân đòng người... đều quen dùng như vậy cả... Phần đông người quen như vậy... mà hiệu VIÊN - ĐỀ lại để gởi đượ... không biết bao là giá thưởng lớn tron... các cuộc Đẩu-Xấu về Khoa-Học và K... Nghệ lại có ra và ở bên Pháp, thời khôn... có quảng cáo ai cũng rõ ba đều:

1. Lầu-Khuynh-Tiếp là thứ dầu nước ha... 2. Dầu-Hồi-Thiên là thứ dầu đặt tốt nhất... 3. Dầu BA-CỒ là thứ dầu thơm tức tốt... quý hơn hết.

Đó lại là mấy mớ hàng bán rất chạy mà c... nhiều lời. Nhà buôn nên chú ý. Gởi th... đở cho;

Sở sản dầu, chế nước hoa, dầu thơm:

Giày số: 87.

HUẾ

Giày thép tất: VIÊN ĐỀ

TRUYỆN VUI

MƯỜI TĂM ĐỜI HÙNG VƯƠNG

Ngày ngày đi qua phố N. Ngọc -- Quang bao giờ cũng dừng bước trước cửa hiệu Nam-Bình...

Chàng đứng ngay người nhìn đến mười phút làm phút rồi mới chịu rời đi nơi khác.

Nhiều lần chàng cũng muốn vào hỏi mua một quyển sách nào mà hiệu ấy không có bán. Quý hồ được có hàng rồi quyền tiểu thuyết, ngược mắt lên nhìn mình là đủ rồi.

Một hôm Ngọc-Quang đương ngắm cuốn sách biết nói, thì tình cờ một ông vào hàng hỏi:

— Ở đây có bán quyển Mười tám đời Hùng Vương không?

Cô hàng ngắm ngẫm một lát rồi lắc đầu: —Thưa ông không.

Thế là chiều hôm ấy Ngọc-Quang quả quyết vào hàng, mạnh bạo gõ tay xuống. Cô hàng ngừng đầu lên hỏi:

— Thưa ông mua gì ạ? — Tôi mua Mười tám đời Hùng-Vương.

— Thưa ông ở đây không có. Ngọc Quang làm bộ thất vọng, hàm răng trên sứt ra lên môi dưới, ngẫm ngẫm:

— Thế thì phiền cho tôi quá. Cô kia tò mò hỏi: — Thưa ông, ông cần quyển sách ấy làm...

— Phải, tôi cần khảo cứu về mười tám đời Hùng Vương.

Rồi từ đấy, cách vài hôm Ngọc Quang lại tới cửa hàng Nam bình hỏi mua quyển Mười tám đời Hùng Vương. Đến

nổi hai tuần lễ sau, hề thấy chàng đi qua phố, có hàng lại cười khúc khích, làm bầm nói một mình:

— Cái ông mười tám đời Hùng-Vương!

Nhưng bà thân mẫu của cô thì chẳng những không bao giờ khúc khích cười, mà lại lấy làm khó chịu về cách cử chỉ của anh chàng kia, cứ chôn vờ định rõ ngón tán con bà, mà chẳng bao giờ thấy mua một quyển sổ nhỏ.

Một buổi chiều, cửa hàng sắp đóng Ngọc Quang rón rén bước vào bàng đông đặc hỏi:

— Cô đã có Mười tám đời... Bà mẹ nghe tiếng chàng, ở trong nhà vội chạy ra tươi cười trả lời:

— Thưa ông cố.

Rồi bà lấy ở tủ ra đưa cho chàng một quyển sách đủ cũ nát, quyển Mười tám đời Hùng-Vương, mà hôm trước bà xin được của một người bạn.

Chàng may mò quyển sách chế cũ. Bà kia ngẫm sắc mặt đáp lại chàng:

— Thưa ông, mãi từ đời Hùng Vương thì tất phải cũ mới quý chứ... Vậy ông có bằng lòng mua không?

Ngọc Quang lúng túng ấp úng đáp mấy câu:

— Thưa bà... Bấy cho..., thong thả để khi khác...

Cô hàng cùng bà mẹ ngọc chàng nói những câu không có nghĩa ấy hầu cùng nhau cười ồ, khiến chàng đỏ mặt tía tai, ngã đầu chào rồi rút thẳng.

Luôn một tháng Ngọc-Quang không làm bên mảng đến hiệu Nam-Bình. Một hôm cơ việc phải đi qua đó, chàng vừa liếc mắt nhìn vào tủ kính thì cô hàng ở trong nhà chạy vội ra cửa, tươi cười chào chàng, nói: một cách âu yếm:

— Thưa ông, mới ông vào mua Mười tám đời Hùng-Vương.

Nhưng lần này, chàng cười gằn, cầm đầu rảo bước.

KHAI HUNG

CÙNG BẮC KỲ THỂ THAO

Người nhón với nhau, trong lúc tranh luận bao giờ cũng giữ thái độ nhả-nhặt hoặc cùng bầu với nhau cho ra lẽ phải trái hoặc cùng đũa với nhau mà cùng độc-giã cùng vui, cùng cười.

Chúng tôi vẫn mong B-K-T-T có cái gì biết hơn chúng tôi, thì bảo cho chúng tôi hay, hoặc công kích chúng tôi cho

chúng tôi biết mà tự sửa. Chúng tôi trả lời bài trước vì bài trước còn đáng trả lời (cũng như chúng tôi đã trả lời báo Đông-phương và ông N-K-H-êu).

Bài sau đăng trong số báo B-K-T-T vừa ra không có cái tinh cách công kích hợp lẽ nữa. Nếu B-K-T-T cứ bắt bắt giữ cái thái độ ấy thì chúng tôi không thể nào nói chuyện với B-K-T-T được vì chúng tôi sẽ đâm ra tóỉ như BKT mất, không kiêng nể gì độc-giã. Điều đó không bao giờ chúng tôi làm.

NGUYỄN-TUƠNG-TAM

HẠT TRÔNG QUÂN MỚI

Bên thứ hai: diễn tích Tam Đa chúc tụng

(Ông Nguyễn-liễn-Lãng, ông Sà-la-Vanh và cô Kim-Chi khen lẫn nhau).

CÔ-KIM-CHI (giáo đầu).

... Tồi giọng, hát tai. Chứ xưa nay tôi giọng hát tai. Tưởng rằng chỉ có một loài họa-mi. Đêm nay mới cuộc hát thi, Thử xem người hát kém gì chim kia. (biên thừng thính).

Em đây mẹ tư là Kim-Chi, Tiếng oanh thỏ-lhê cũng dư thì thử tài. Chưa chớ, sao em biết hát ai?

Hát anh Tiến-Lãng cùng người chú làng văn. Hát rằng: « anh đáng mặt tài nhân. Pháp văn anh cũng giỏi mà quốc văn anh cũng tài.

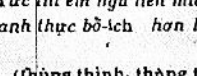
Nhất thần tình là cái khỏe khỏe giai, Ở trong « số mệnh » khéo lai nhai, lè nhè...

Anh khỏe vì gió rụng hoa me, Khóc vì nắng hạ, con ve nó kêu sầu. Khóc cuộc đời bầy bè nương dẫu, Đẻ cho thành La-Mã qua cầu thịnh-suy

Anh sầu anh khỏe tí tí ti, Kim lạy cái chúng cảm, ù ù em cũng buồn...

Táp vãn anh, em luôn đề đầu giường. Đêm nào khó ngủ, em vẫn thường giờ xem.

Tức thì em ngủ liền miên, Văn anh (thực dở-ích hơn hạt sen lâu tào tào...

(Thùng thính, thùng thính !)

Tiến-Lãng..

... Bã biết đến nhau... Một lời đã biết đến nhau, Tri-âm lo phải là câu mới nên, Những lời nữ-sĩ quá khen, Ngẫm mình trí môn, tài hèn đầu dám đương.

Lời cô như ngọc, như vàng, Thời tôi xin tặng lại chàng Sà-la-Vanh. Là nhữ ngôn luận trữ danh,

(Thùng thính, thùng thính, thùng thính...)

Văn chương ít phổ, thông minh lạ đời.

Cứ suy ý-từ trong văn bời, Ba câu phân đoán chỉ độ với câu sai. Sà-huynh có cái biệt tài;

Lãnh khén cười ú người làm ý ta. Cái bà miá nào làng báo đã hít qua, Anh đem lại cũng được ba, bốn lần.

Tình anh quân-lữ hiền-nhân. Ai mà chế riều, anh chỉ câu ngẫm trong bầu thối.

Rồi anh vất óc, anh lựa nhời, Nói bóng nói gió, xa xôi cho h: lòng.. (thùng thính, thùng thính, thùng thính.)

SÀ-LA-VANH

Đã biết anh hùng. Anh hùng đã biết anh hùng, Nhưng đôi ta phải phục bạn mà hồng Kim-Chi.

Nội danh tài sắc ai bì, Thực là đáng mặt! Táy-Thi lán thời. Túc mây, mắt phượng, mây ngàn, Đổng tiền mái úm, miệng cười bông hoa.

Mặt tròn như cái bánh đa Cỡ cao ba ngón thực là sinh thay! (1) Tài kia sừng với sắc này,

Đại ngôn văn-tự, ấy tay giá cũng giá. (thính thùng thính)

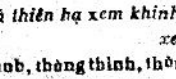

CÔ-KIM-CHI

Chỉ có ba ta, Báo Annam chỉ có ba ta, Khóc nào tam cúc có bộ ba tướng điều. Nhưng em giận đời lắm kẻ bạc điều, Thấy mình xuất sắc lại ra chiều hé ghen.

Xá chi miệng thế nhỏ nhen, Âu ba ta phải tự khen lấy mình. Làm cho tỏ mặt tài tình, Kèo mà thiên hạ xem khinh.. thường xem thường.

(thùng thính, thùng thính, thùng thính...)

TỬ MỒ (1) Đáng như bức chân đương đương ở Phong-h'.

AI MUỐN ĐI CHƠI

Chùa-Hương bằng ô tô Phong-Hóa

Ông Nguyễn-quốc-Thượn được giải thưởng nhất về cuộc thi « chọn dân biểu » (một cuộc đi chơi Chùa-Hương khứ hồi bằng ô-tô 18 chỗ ngồi; khởi hành từ 5 giờ sáng 5 giờ, chiều v.v.) có cho báo-báo hay rằng:

Ông muốn bán 18 chỗ ngồi đó lấy tiền cúng vào hội Tế-Sinh

Mỗi vé giá 1p.00 bán tại nhà báo số 1 đường Carnot khởi hành vào ngày thứ hai 17 tháng tư tây từ 5 giờ sáng ở nhà ông Thuận số 58 phố Maréchal Pétain (phố Bắc-Ninh).

Ngài nào muốn đi, xin kịp lại nhà báo mua kéo hết vé.

PHONG-HÓA.

Quông cô tân thời

CỦA TƯ LY

(1) HỒI THỨ HAI

Nhất gia tranh cường

Cảnh thứ hai:

Sơn thủy (tiếp theo)

Tân - Rửa mà bày chữ, ngoảnh đầu lại, thét - kia quân nghịch, nọ quân thù, Tân - Tại trận tiền bữa bối đã bị tha, chỉ còn cách giơ tay chịu trói. Đành cõng giáp bó tay qui gối, xin đầu hàng may khỏi vong thân.

Sà-la-Vanh ra bạch - làm tri Nguyễn đầu lĩnh chữ đã hòa mạng, nếu mới thốt ra nhời bị thiết. Thét - hàng bị tại chung thân Di-Địch, thả rằng liều mà cách khỏa thi.

(Bỗng nghe tiếng trống và tiếng nhạc ngựa.)

Thét - Thậm cấp, thậm cấp, chi nguy ch nguy! Nghịch quân đã theo rồi đến kia, àu ta phải mau mau phục vụ! để mở tim lời năn nỉ, họa may ra còn bút còn ngòi!

Ông Cử Dương ra thét (mắng Sà-la-Vanh) Hồ thậm chân hồ thậm! Nhục tại thị nhục tại! Sà-la-Vanh sao vội rụng rời, chịu khuất phục làm náo lòng quân sĩ! Trận bút chiến binh ta gặp bị, phải ra chân chạy khỏe là hơn. Bao giờ ta chạy đã hết đường, khi ấy sẽ đầu hàng cũng chưa muộn!

Có Kia Chi, có Việt-An cùng kêu - Người ngựa đã mệt mỏi, đường lối cũng hết rồi. Liệu bà mưu cứu cứu em tôi, thân liễu yến cho khỏi vòng lữ hỏa!

Một lên lĩnh ra bạch - Dạ, dám bẩm chừ đầu lĩnh, chỗ kia có một giàn bi, ăn thân vào có lẽ lại bay, đợi quân thù

1) xem Phong-Hóa số 38

nó chạy qua đây, khi ấy sẽ đỡ ra, đánh úp, nên chăng ha?

Chừ đầu lĩnh đồng nói - Hào a! Hào a! Diệu kế diệu kế! Thần mưu thần mưu! Khả khen cho tiêu tốt trí cao, về sơn-trại sẽ ghi vào sổ thưởng.

(Đầu lĩnh, lấu la chui cả vào giàn bi chốn)

Tư Ly, Nhất gia Cạo, Việt-sinh, Nhất Linh, Nhị Linh cùng lấu la ra riêu một vòng.

Nhất gia Cạo bạch - Quái đã chân quái đã. Kỳ tại thậm kỳ tại. Bọn chúng vừa đây chạy như đàn vịt, giờ đã chốn đi đâu chẳng biết, hầu chúi trong giàn bi bên tề.

Tư Ly cười, nói: Trong cơn hốt hoảng, tâm trí hỗn mê, bọn tàn quân không nấp bụi kia, không mọc cánh chạy đâu cho thoát.

Thét - Rửa mà chúng ta cũng nên dừng b. ợc. kéo quân thù đánh úp sau lưng, kịp đàn quân ta vây kín một vòng địch-quân hẳn khó lòng tâu thoát. Hết lương thực ắt là nhao nhác, phải bó gươm cõng giáp quy hàng Bộ quân (quân 3) phải cất cánh cần mặt tuấn-phông, kéo quân nghịch ra khỏi vòng chốn thoát, nghe.

Tư Ly cùng chừ đầu lĩnh bên đàn quân ngồi nghỉ, rồi đánh trống. Đền vận tới làm cảnh ban đêm.

Trong giàn bi - Hoàng chủ tại là mó ra lảng tai nghe rồi nói: Tân - Giàn bi kia ăn núp, tạm được chốn yên thân, nhưng rửa mà ngòi đã chôn chôn. không có lẽ lần khăn được mãi! Âu là:

nhân khi trời sụp tối, kịp lần mò tìm lối thoát thân à.

(Nói xong đi mô, hai tay sờ soạng) Tham mưu Vĩnh và tham mưu Liễu cũng giắt nhau lò mò ra.

Tham mưu Vĩnh nói - Lảng tai nghe đã hẳn rõ ràng có tiếng người đi! cứ phép mầu bắm độn mà suy. Ắt là phải có người đi lại.

Tham mưu Vĩnh và chủ trại Hoàng chạm chán vào nhau - Hai người đồng thanh kêu:

Á á á! Địch thị quân thù, mau mau chạy chốn.

(Rồi hai người quay lưng lại nhau chạy mỗi người mỗi ngã).

Chủ trại Hoàng chạy đâm đầu vào ông Cử Dương. Dương tóm lấy Hoàng.

Ông Cử Dương thét - Bớ các anh em ơi! mở đã bắt được tên quân nghịch, kịp ra tay chỏi chặt điệu về Ta nên nhân trời tối canh khuya, đến úp trại ắt là đắc thắng!

Các vị đầu lĩnh đều đỡ số lại, đánh lộn sộn nhau trong bóng tối.

Ông Nguyễn-trọng-Thuyết giao chiến với ông Ng-văn-Tổ. Sà-la-Vanh với Kim Chi, Việt-An với Ng-Phùng, Ng-công-Tiểu với Trịnh-dĩnh-Ru, chủ trại Hoàng với ông cử Dương.

Đồng thanh thét - Ai ải! đây này một quân bút, đã biết tay mở chưa, từ rầy nhớ lấy mà nên chừa, bằng nghịch mạng ắt là bỏ sác.

Ngoài kia, Phong-Hóa đứng cười: Ha! ha! ha! ha!

Đầu lĩnh trại Hồng Hoàng càng đánh nhau giã.

Đồng thanh nói: Á! ải! tức chết đây này! hay cho lũ chúng bay, đánh ta thua còn cười mà chế nhạo!

Một lên lĩnh ra bạch - Ô bay! này đầu lĩnh Hồng Hoàng trại, có làm sao mắt lại quàng gà! Cùng tướng tá trại nhà, cứ nhắm mắt đánh boai đánh hũy!

Thét - Ôi đầu lĩnh, ôi đầu lĩnh ơi! mau mau lại tinh! mau mau lại tinh! chớ có đánh nhau hoài mà đau tội nghiệp!

Đầu lĩnh trại Hồng Hoàng - dừng tay, than - Ngõ là quân Phong-Hóa, ngờ đầu hóa quân mình.

Đầu tôi biết tội đã nhiều.

Ráp mang vàng đá mà liều với thân Chừ đầu lĩnh định đập đầu vào da xong không dám, quay lại khóc ót nhau.

Hoàng chủ trại bạch - Chừ vị ôi! tay vầy giọt hồng, ruột sa máu đỏ, thế sự rầy đã ra thế đỏ, đừng thương vay nên liều chạy cho nhanh.

(Có tiếng nhạc ngựa, tiếng chuông tiếng trống âm ỉm).

Đầu lĩnh đồng hô: Chạy! chạy! a bước được nhanh là ngưởi. Ấy tức tri

(Chạy ra ngoài giàn bi)

Một lên lấu la bên Phong-Hóa đứng trông - Tân - Nọ là quân trại Hồng Hoàng, quân ta kịp đỡ ra mà bắt!

(Quân Phong-Hóa uà giặc, tiếng trống vang trời, quân reo rầy đất).

Bác kỹ thể thao vàc búa c'iem Phong-hóa...

... Ai ngờ!

Bác kỹ thể thao đỉnh lấy mũi lên đợc búa Phong hóa...

... Ai ngờ!!

HIỆU MŨ PHAM MANH - KHA

80 PHỐ HÀNG BÔNG HANOI

GIA ĐẠC BIỆT không dấu bằng

Mũ hai lần nút chai, kiểu quả dưa rất đẹp, có bảo hành một năm

GIA 19.60. ở xa xin gửi thư về mua buôn

Tứ-Lý-Nhất-giao-Cao dưng nói - **Tán** :
Chuẩn chuẩn bao hết thảy, cháu cháu
chực á voi. Mối giao-phong đá chĩa
quắp vuốt, quắc cùng tướng chạy như
chao cút! Quyết bằng dang thà lủ chèo!
Bấy lâu nay là lủ rừng vào á!

Thét - Bớ quân! mau thừa thừa đũa đũa,
thèo, cũng ta quýt ra tay trúc nã.
(**Tứ-Lý-Nhất-giao-Cao** cũng lâu lủ
đi rêu mấy vòng)

Hoàng-lãng-Bi chạy nói - Ôi thương
ôi nước đã đến chân, lòng thêm áo
nấm; chứ vì cớ mà đi đoạn hậu, quyết
vì ta báo bộ ngọn bút còn, nghe.

Hữu-tham-mưu Vĩnh nói: Chũ trại
ôi! đầu lĩnh nay đã mặt, mất hẳn trùn,
còn ai dám răn ngăn quân nghịch.

Tả-tham-mưu Hửu nói: Nay các
quân thù lấy chũ trại làm cái đích, chỉ
hằng theo họ Tào xưa mà cắt quách
nấm rêu, rồi chũ trại bỏ lại áo long
bào. Thì lúc đó nghịch nào bắt được!

Lâu-la-Trúc-Định chạy ra nói: Xin
chũ trại cùng tham mưu mau chạy
trước, còn mặc tôi ra sức ngăn ngừa,
đường cùng gặp lúc quân thua, tay theo
lược khà tua chớ bỏ.

Chũ trại Hoàng nói: **Thét**: Người là
ai bớ? dám múa mỗ với khua mới! tãi
gấp vạy, người còn chẳng ăn người,
huống lại đở về danh hiệu tốt!

Trúc-Định nói: Thừa chũ trại, tôi
tuy rằng đở song cọng đờ-mãng có đeo
to đũa lớn để hộ thân đờ-mãng có nũ
tên thân, to đờ-mãng có đầu cá ngao,
tôi vẫn cười. Ngăn ấy gạt, ngăn ấy bừ
bối, giờ một trận huyết chiến ắt thành
công.

Tham-mưu Vĩnh nói: Nghe lời nói
phách, ta muốn nổi xung, người muốn
chết ta cho được thỏa lòng (quay lại
chũ trại **Hoàng** cùng **tham-mưu** **Hiếu**),
còn ba ta nên xa chạy cao bay.

(ba người vào)

Trúc-Định còn một mình, đứng lại nói
Bồng hoa cắt lợn, cò lúc cũng thồm,
ta tuy lâu la, cò khi cũng giỏi.

Tán - Rửa mà chũ cái chũ cái cối,
ắt hẳn là ta, vầy phường chèo ta phải
giờ ra, còn búa sắt gì để ta chém
nghịch.

Nhất-giao-Cao ra bạch - Quân Hồng
Hoàng nay đã ở tay sạch, biết theo ngã
nào mà cạo mặt mấy lên chơi. (trông
thấy **Trúc-Định**)

Kêu - bớ lâu la! trông người xem
cũng ra người. Vậy có biết chũ người
chạy đầu không á, lâu la!

Trúc-Định dưng nói - Chạy đầu
không biết, mà hồi chi ta! lẽ người
còn nói, ngọn húa này chẳng tha người
được!

(**Nhất-giao-Cao** ôm bụng cười)
Thét - A ra người cười, a ra người
sược! Oong-đờ-mãng ta phải nâng búa
lên trước, đờ-đờ-mãng chém sướng đầu
người sau!

(**dâng búa lên**)
Tán - bứng quả, cba chũ là nặng!
rào đồ ta ... ôi là đồ ta!

(**Nhất-giao-Cao** trông thấy **quòi rã rợ**)
Trúc-Định **thét** - Chết đến nơi mà
chẳng biết à, này tãi lại đây để ta
chém xuống.

(**Trúc-Định** ra sức bình sinh chém
xuống một búa)
(**Nhất-giao-Cao** cười rồi lủ lại - **lười**
búa rãng xuống chân **Trúc-Định**).

Thét - Ôi, ôi, ôi, ôi! đau cha chũ là
đau! đởn cha chũ là đởn!

Khóc - Hì hì! hì hì! hì hì!

(**ngồi xuống ôm chân, quẳng búa**)
Tán - Oa lười búa, oi lười búa, á;
ngờ mi phần chũ bại ta. Rãng vào
chấn đầu chết bỏ cba, quẳng cho rãng
rũ làm chi vô ích!

(**Trúc-Định** **quẳng búa đi**)
(**Nhất-giao-Cao** **dưng cười ngặt nghèo**)
Trúc-Định **thét** - Người đứng khinh
tội, mất búa bẫy còn tên, tên đức này
ta ra sức bản lên, cá ngao nó dưng còn
phải chết.

(**rút cuộn lên tên bản**)
(**Nhất-giao-Cao** **đợi tên đến, hắt tay**
một cái, tên vạt lên cao rồi rơi vào đầu
Trúc-Định.)

Thét - Ôi, ôi, ôi, ôi, đau cha chũ là
đau, đởn cha chũ là đởn.

Khóc - Hì hì! hì hì! hì hì!
Tán - còn chi, thôi có còn chi.
Búa quẳng tên mất lấy gì máa may.
Nhất-giao-Cao cười nói - thân vò
bao hơi sức, mà cả gan chim chích ghẹo
bỏ nặng, nhưng ta đây dãi độ khoan
hồng, con dao sắc cạo chi đở tiền
tốt, một thá cho mi sống sót, về báo chũ
mi kíp lại hàng.

(**Nhất-giao-Cao** **đã đi** **Trúc-Định** **rũ**
tha chũ về)
Trúc-Định **ôm đi** **khóc**, **lủ thũ về**
Ơn **bất tận**, **ơn** **bất tận**, **ngãi** **về**
chàng, **ngãi** **về** **càng**. **Từ** **nay** **xin** **thề**
với **non** **sông**, **chừa** **giại** **giọt** **vuốt** **rầu**
Phong **Hóa!**
(**Nổi** **xong**, **ôm** **chân** **vào**.)
(**Nhất-giao-Cao** **đi** **một** **vòng**, **thấy** **một**
anh **phụ** **xe**.)

Ông **Sa-la-Vanh** **trá** **hình** **làm** **phụ** **xe**

Sa-la-Vanh nói: Dạ! dạ!
(**Kéo** **xe** **lại**)
Giọng **nói** **hơi** **run** **run** - **Thưa** **ông**
gọi **xe!**

Tứ-Lý **nhìn**, **cười** **ngặt** **ngheo**, **nói** **với**
Nhất-giao-Cao - **Nguyễn-tiến** **Lãng** **chèo**
lên **cây** **me**. **nay** **tôi** **đã** **tóm** **được** **Tổ**
Dần, **công** **LA** - **công** - **Đắc**, **Đình** - **công**
Tiểu **cùng** **Triệu**-**đình** **Rư**, **bấy** **nhieu**
tướng **chạy** **đã** **mỗi** **rừ**. **tôi** **biết** **vậy** **đã**
phục **quân** **chờ** **bỏ** **bị**, **dạy** **chỉ** **còn** **có**
chũ **trai** **Hoàng** **tăng** **Bí** **cùng** **với** **Hiếu**,
Vĩnh **hai** **tham** **mưu**, **kéo** **tên** **quân** **chạy**
trạ **đàn** **cừ**, **tôi** **thương** **bại** **thả** **cho** **về**
bên **trại**.

Gọi - Rửa mà chũ, còn anh phụ xe,
anh có phải **Sa-la-Vanh** chũng á?

Sa-la-Vanh **run** **sợ**, **không** **nói** **lên** **lời**;
Cười - **Ha**, **ha**, **Yềng** **hùng** **rừ** **mới**
gọi **yềng** **hùng**, **trong** **thiên** **bạ** **đầy**
sứ; **quân** **dữ** **Tháo**.

Tán - Rửa này, **Sa-la-Vanh** **công** **tử**
mẹo **công** **tử** **ngủ** **giỏi** **nghu** **thần**, **nhưng**
qua **mắt** **mở** **è** **ràng** **không** **đặng**. **Bây**
chừ **công** **tử** **muốn** **sống**, **kéo** **mở** **về** **đến**
ái **Nhật-Tân**.

(**Nói** **rồi** **bước** **lên** **xe**) **Sa-la-Vanh** **kéo** **đi**.
Gọi - **Bớ** **quân!** **một** **trận** **trạ** **nh** **hồng**
nay **đã** **toàn** **thắng**, **mau** **mau** **trở** **lại**
thành **Phong-Hóa** **khao** **thưởng** **ba** **quần**
nghe.

(**Quần** - **đạ**, **đạ**, **đạ**.)
Tứ-Lý, **Nhất-giao-Cao** **em** **lâu** **la** **cứng**
vào, **Hạ** **màn**
HẾT

đứng **nói**: **Bình** **tan** **tướng** **chạy**, **ngủ**
lại **thương** **ta** **chũt** **thân** **sên** **không** **trở**
về **cơn** **gà**, **xếp** **bình** **khí** **về** **phà** **ăn** **com**
vợ.

Tán - Rửa mà ngựa chạy cùng đường,
chỉ còn cách trá binh làm phụ xe kéo.

Hát - Cái xe là cái xe tay,
Kéo **gì** **kéo** **lại** **cả** **ngày** **lần** **đêm**.
Ai **ôi**, **cái** **nệm** **nó** **ôm**.

Rún **lên** **rừ** **xuống**, **ai** **lên** **xe** **này!**
Ra **sức**, **tôi** **là** **tôi** **kéo** **ngay**.
Có **liền** **sẽ** **đứng** **đình** **ngủ** **ngày** **rồi**
lại **ngủ** **đêm**.

Tứ-Lý **Việt-Sinh** **v.v** **cùng** **lâu** **la** **ra**
Nhất-giao-Cao **nói** - **Này** **anh!** **tôi**
đã **ra** **sức** **lìm**, **mà** **chẳng** **thấy** **bóng**
chim **lắm** **cá**, **lũ** **Hồng** **Hoàng** **nó** **chón**
đầu **mặt** **cá**, **anh** **có** **mỗi** **chân** **gọi** **xe**
kéo **mà** **về** **thời**.

Gọi - **Xe!** **xe!**

MO' ! ĐẸP !
Cổ nhiều kiểu chũ rất mới!
In rất đẹp!
Lại giá **đặc** **biệt!**
Nhận in đủ cớ sổ sách, báo
chí, quảng cáo, danh thiếp, v.v.
Imprimerie Moderne
62 Rue des Changeurs - Hanoi
Télé. N° 386

THUỐC LẬU VÔ-ĐỊCH

một mả thuốc gia truyền đã năm đời nay của cụ lang Khuất đã nổi tiếng là hay. Chũ không sai nào, thuốc này không hại đường sinh dục, không vật vò nhức một ống thuốc đi làm như thường. lại còn lâu cho khỏi. li...
khẩn nạn khác. h ra tế bào m. đã ai m bị tế bào bị tổn thương, hay đã thành ki tu nhân, nước tiểu vàng. đực quy đực tạo tinh, nay đi tiêu ra những chất lỵ như nước s. chũ, uống thuốc này đã khỏi đ. m. chũ không đở rồi đến khi nhọc mệt muốn say lại tất phát như những thứ thuốc khác. Những người đã uống qua thuốc này đều công nhận là hay nhất, là một thứ thuốc Vô Địch chũ về bệnh lậu. Giá một v. 1p.00. Nhưng người mắc bệnh tên ta hay lủ phát hạch, phát số, phát cai, tai á mắt, hoa, cá tinh thiên phó, chỉ uống một v. thuốc giáng mại giá 1p.50 lập nhè ngay. Còn người đ. đ. đi tinh bại thần, đ. đ. há khí hư v. l. chơi bởi quá độ thì uống một hộp cổ tinh bổ thần giá 1p.50 sẽ thấy trong người khoan khoái, bệnh tình bớt hẳn đi ngườ. l. m. tiến như người ăn chậm tiêu. da vàng hay ợ lên cũ là phải bệnh phồng tích, chỉ uống một gói phóng tích giá 5p.00 là nhè ngay nếu phải đã lâu năm mà uống đến ba gói thuốc này mà vẫn chưa khỏi, thì nghĩ là bệnh quá nặng chũ rất nguy hiểm, phải đến tên b. b. liệu chũ m. có thể khỏi được. 84n hiện. lại còn thứ thuốc bằng rượu đ. đ. chũ chũng. đau lưng đ. đ. là rũ thần hiệu, đã thập tử nhất sinh, chỉ uống một chén lỏng rượu là cứu được tính mệnh giá 0p.50 một chai còn người nghèo khổ cấp bản hiệu chũ không lấy tiền. Lúc nào cũng có ông lang Hộet ở đường lang Khuất chuyên chữa v. bệnh lỵ và t. m. ta cũng cụ lang tinh thần chũ chũ các bệnh v. chũ. nhơn t. c. con. Thuốc chũn người nhớ 0p.35 một thang, t. c. đ. 0p.20.

KIM - HƯNG Dược-phòng
104 bis Route de Huế Hanoi
HAIPHONG 130 phố cầu Đẩu hiệu MAI LĨNH
NAMĐINH 28 Rue Champeaux hiệu VIỆT LONG
HUẾ 18 Rue GIA LONG

Ai dùng nước hoa nên biết
NƯỚC HOA - La Reine des Parfumes «Bà chúa nước hoa»
hóm **rất** **lịch** **sự**, **không** **hã**, **sức** **một** **lần** **thơm** **mãi**.
Lọ **nhỏn** **1p50** **Lọ** **nhỏ** **0p85**
THUỐC **SỨC** **TÓC** - **Rất** **hợp** **thời** **không** **nhờn** **không** **có**
gàu, **rất** **vệ** **sinh** **không** **hay** **đau** **mắt**. **m. c. n. chũ** **thể** **nào**
cũ **tiếng** **không** **sõa** **xuống** **mặt**, **giá** **bán** **theo** **bên** **Pháp**, **rất** **hay**.
Fixateur **Parisienne** - **tóc** **cứng** **hay** **tập** **th** **thảo** **nhén** **đứng**
Lọ **nhỏn** **0p58** **Lọ** **nhỏ** **0p10**
Fix-**Prillanbel** - « **tóc** **mềm** **nén** **đứng** »
Lọ **nhỏn** **0p45** **Lọ** **con** **0p25**
Brillantine **Dollar** - « **thứ** **vảy** **thì** **à** **tròn** »
Thử **thường** **0p45** **Thử** **Lux** **0p30**
Bán **tại** **các** **tạp** **lớn** **Hanoi**
Ở **tỉnh** **xa** **ai** **muốn** **mua** **buôn** **vay** **lẽ** **xin** **vết** **thư** **hỏi**
VAN HOA 48 Rue Tirant - Hanoi

TRUO DOI

Câu XL N Hanoi

1. Tư vững hoạt kê
 Công tử: Công là của chung, của nước, tử là con, công tử là con của nước, (enfant de la patrie)
 Công nương: Công là của chung của nước, nương là con gái, công nương là con gái của chung (fille publique).

II. Cùng đôi xem Kiều

Tường du học bên tây mới về, một hôm ghé quyền Kiều ra ngắm, hỏi bạn là Thuột ngồi bên cạnh.
 - Anh xem truyện Kiều có thấy tác giả nói có Kiều có mang vào hồi nào không?
 - Không!
 - Anh nhận là Annam mà không hiểu truyện Kiều, hãy đọc lại câu:
 Thất kinh, nàng chưa, biết là làm sao.
 Có Kiều chẳng chữa là gì?

Câu P H Q Haiduong

1. Uốn lưỡi nhâm
 Ông gì ở K thương hay uốn lưỡi để học trò để phân biệt chỗ nào nên viết: s, x, hoặc t, ch. Nhân ông mua tờ Phong-Hóa đang ngâm mấy câu thơ của ông N. K. Hiểu rõ Phong-Hóa; dưới ngòi đèn xanh cái hỏa lò. Trên bàn «chai» bé, lại «chai» to, bà giáo đi chơi chợ về, thoáng nghe thấy «hỏa lò», chai lớn chai to «mà ông đọc lại uốn cong lưỡi lên» liền hỏi: thơ gì mà lại có cả hỏa lò chai lớn, chợ to.
 - Bó mớ đoán ra đây.
 - Không phải, đây là bài thơ ngồi uống rượu cạnh hỏa lò, trên bàn đầy chai rượu kia mà.
 - Thế sao cậu lại uốn lưỡi ai chẳng tưởng là con trai, con số.

II Cùng vì lễ phép quá

Cu Lợi-Hòa nho học xuất thân, là người rất có lễ độ. Một hôm cụ đến chơi đặng cụ Cửu Môn là bạn đồng khoa, ngồi chờ trên gác, điếu thuốc hầu tàn, chén trà đã cạn, cụ đứng dậy xin kiếu về.
 Cụ vốn lễ độ, không hề như thói thường chào chủ nhà rồi quay lưng

bước rào, cụ cần trọng cứ đi giết lạt; chẳng may đến cửa gác cụ hụt chân ngã lăn xuống mà mồm chưa rút câu:

«Tiểu đệ xin vô phép quon bác nhè!»

Câu N B L Kiến-an

Trẻ kho làng bẹp
 Năm Toác nohiên, thích hăm trẻ kho mặt. Một hôm đang nằm hút «cỏ» đĩa trẻ kho đề cạnh «thằng cháu đương chơi ở giường trong, bỏ lại chỗ ông nó đương há: thuốc, thấy có đĩa trẻ kho, thò tay chực bốc.
 Năm Toác vội vàng quát lo lên:
 «Cút đây! không ăn được đâu! khi ơ!»

Câu T S Sơn-Tây

Nghe nhâm
 Thầy giáo - Le coy la con gái sống. Nhâm ở trong lớp là một thằng học trò nghịch ngợm, không chịu nghe bao giờ, nghe thấy chữ cốc, tưởng là thầy bảo cốc thằng Lơ bên cạnh, bèn thẳng cánh đưa một củ vào đầu thằng Lơ. Thằng Lơ đau quá, sự sít khặc rồi lên thưa thầy: «Thầy gọi Nhân lên mà bảo rằng: «sao mà, lại cốc nó để cho nó khỏe?»
 Nhân đáp rằng: «Thưa thầy, con nghe thấy thầy bảo cốc ta, thì con mới cốc nó chứ»

Câu H V. H. Thái Bình

Lời con trẻ
 Nhân chèo mạt, con bà Phát đặng anh nó cày xe đạp đi chơi, thực làm. Khi neo nó ngồi lên xe của anh nó là nó cũng thấy bánh xe thỉnh thoảng cứ n. oạt bên nó. Chợt bèn kia. Nó nghĩ mãi, nó bèn trông xuống cư thấy bánh xe thỉnh thoảng ngoặt ngược như trước. Một chốc hình như nó đã nghĩ ra được bèn bảo với anh nó rằng: «anh! Cái xe của nhà ta nó không quá, chớ thử mà hề khi nó trông thấy đúng phần trâu ta sẽ là tự nhiên nó tránh ngay ra một bên không bao giờ để phải cả.»

Câu V. K. T. Hưng-giân

Cách làm văn
 Thầy giáo bảo học trò: «trong khi các anh làm văn, không cần phải nghĩ ngợi chớ làm, chỉ xem trong bụng có gì thì viết ra mà thôi».
 Một anh học trò nghe lời viết rằng:

«chúng tôi làm văn, không cần phải tư tưởng, trong bụng tôi có những ruột, gan, quả tim, gia giã, một quả quít, hai cái bánh, rồi lại có n. ấy bát cơm vừa ăn nữa.»

Câu P V T. Hưng-giân

Lời khai
 Quan - Bó máy lam nghề nghiệp gì?
 Dân - Bó con đã đi làm quan tư năm 19, oai cơ a
 - Quan gì? Ở đâu?
 - Ờm, quan âm a (chết) và ở dưới đất.
 - Mày làm nghề nghiệp gì?
 - Ờm con làm nghề đời a.
 - Đi gì và đóng ở dân?
 - Ờm đời đất đập đê ở Chợ Suối a.

II. Chông phát

Hai thầy địa lý đến đê mà cho một nhà phú hi kia Khi đê xong rồi, nhà chủ thuê hai thầy một bữa rất no say - thì hôm ấy thế nào một thầy bị đẩy bụng, đi tháo lỏng. Đến sáng chủ biết và có ý sỏ thầy địa lý mới hỏi rằng: «Thưa hai

NHỜ RĂNG LỖI KINH THỜI KHÔNG ĐAU!

Bức tranh không lời

thầy, đem qua cả cái gì mà nó cứ phàn phàn ở đằng sau thế? Thầy địa lý mau trí khôn, đáp ngay rằng: «Thưa đây là má của ông được đó, long mạch chảy không kịp nên phải phải phi ra đó, ông tình chúng tôi để có hay khôn, thật phát chông quá, phát nghé thấy được!»

Thi câu đối

Danh sách

Trúc Nam - Hanoi - Xuyên N T T Haiduong - D H N Saigon - N T T Khâm thiên - V X S Haiduong - N D H Hoàng Mai - Q P L Champeaux Nam-Bịnh

Hết

Mấy lời phân trần cùng các nhà dự cuộc thi câu đối

Như đã nói trước đến hôm 1 - tháng 4 là hết hạn gửi thi câu đối. Bản báo đã có chọn những về khá đáng lên báo; xét trong những về tốt câu thứ nhất, không có về nào thực hoàn toàn đúng cách - Thành thử không ai được giải thưởng cả - Bản báo lúc ra câu đối cũng biết là khó đối, sợ trước rằng không có ai đối được nên không dám tặng giải thưởng to vì các độc giả cho bản báo là không thành thực.

Xét ra chỉ có bài câu đối của ông Đỗ Xuân-Tiên Bạch-Mai đặng trong số 34 tuy không đúng cách nhưng khá hơn cả - Vậy bản báo định tặng ông Tiền một năm báo Phong Hóa

Xin có lời cảm ơn chung cả các bạn và đơi dịp khác ta lại sẽ cùng nhau mua vui

PHONG HÓA

Mấy lời cảm ơn

Bản báo có lời cảm ơn tất cả các nhà buôn đã tặng giải thưởng về cuộc thi chọn dán hiệu:

Hiệu Cư chung (nay dọn đến No 100 Colon (sans colon) hiệu ruộm Phạm tá hiệu Khanh ký, hiệu Vạn-Toàn nhà bát giác Tân Dân, hiệu Vẽ-đồ-Thần hiệu Bình hưng và hiệu Nam-ký.

PHONG-HÓA

Xin chú ý đèn Ga Mới đèn câu Paul Doumer Hanoi

Ở ngõ hàng Khoai Rue Durantony cạnh Gare Mới Đầu Cầu Hanoi số 54 và 56, telephone số 268, có một xưởng nhận khoán làm cửa nhà, cửa, đồ đất và b.n các thứ gỗ: cày phỉn và xê, cụ xẻng máy cửa làm các thứ cửa, litesaux, lattis, các cái cửa bị chớp và cọc, giá hạ nhất ngoài bắc, công việc làm rất nhanh chóng được vừa ý các quý khách.

Các quý khách cần sự gì về việc mộc tại đặt ngay cho bản hiệu vừa khỏi mất thì giờ mà lại có phần lợi.

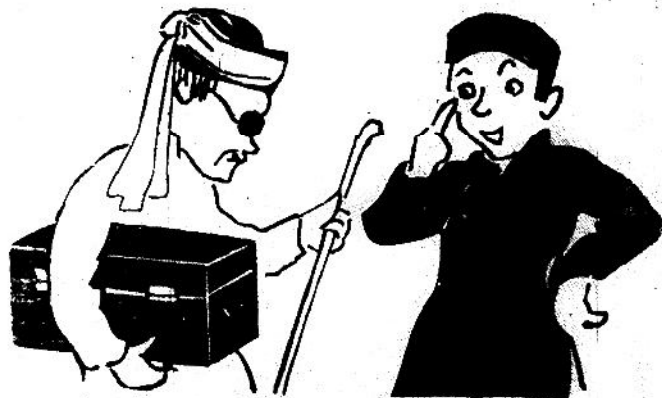
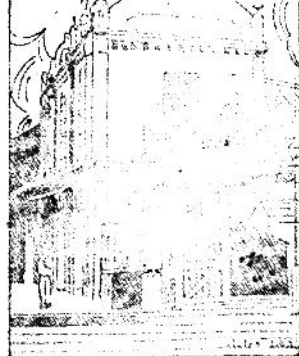
Ở ngoài gare Hanoi lúc nào cũng có gỗ về b.n.

bản hiệu xin khai một vài thứ và bản chiếu khách trong ít lâu như làm một thước giải

Rui lợp ngôi 0n.027x0.027 Giá 0p056
 Lattis 0m027x0.010 Giá 0p30.
 Bản hiệu xin sách đùm các quý khách cần sự gì về việc làm nhà, và hiệu

BUREAU & ATELIER

NGUYEN VAN CHAU
 ENTREPRENEUR
 GEOMETRIE MECANIQUE

- Thầy đối khác 4e, ai thế?
 - Ấy khân cụ tôi mò. «về» bởi trong năm
 - Thầy thuê xe hay đôn ở đâu?
 - Tôi thuê ở trên phố Hàng ngang.
 - Sao thầy không thuê xe hay đôn của số Louis Chue?
 - Ấy tại người ta đồn rằng: xe và đôn số ấy xấu, phải lại lười việc giao phó cả cho người làm,
 - Ai bảo thế? Họa chẳng chỉ có thấy... Chứ ông L. Chue là nhà cho

BẮC-KỲ THỂ-THAO VỚI PHONG-HÓA

Phong-Hóa từ khi đổi mới. có mở ra mục « Những hạt đậu dọ » để vạch dốt của các nhà viết văn. Trong số các nhà viết văn bị vạch dốt đó có ông Trúc-Đĩnh và ông Lão-Ôn — vì hai ông này viết một thứ văn không phải là văn nam (các ông định tâm viết ra như thể để cho văn có vẻ mới mẻ đặc biệt).

Ấy, chỉ vì có thể mà trong B. K. T. T số 121 ngay trang nhất có một bài dài ba cột nói riêng về Phong-Hóa và ông Nguyễn-Tường-Tam. Cũng là một cái hân hạnh to tát cho Phong-Hóa được một tờ báo thể thao nói lời.

Nếu Phong-Hóa có lầm lỗi, có dốt nát, nếu trong Phong-Hóa có thứ văn không gãy gọn, mà được quý đồng nghiệp B. K. T. T. chỉ cho, Phong-Hóa thực lấy làm cảm tạ, vì Phong-Hóa tự xét cũng thấy mình dốt như B. K. T. T. vậy. Ai dám nói mình giỏi bao giờ.

Thứ văn viết báo, viết sách đã là thứ văn bán cho mọi người xem, thì mọi người đều có quyền bình phẩm đến, dấu người bình phẩm ý không viết nội câu văn đi nữa — Phong-Hóa vạch những cái dốt của các báo khác ra, cũng là lấy tư cách người đọc báo. mua văn, không phải là để tỏ rằng mình giỏi hơn, tài hơn. Xin B. K. T. T. xét kỹ và nhận biết cho như thể chữ không phải là muốn « chửi bần » với độc giả như ông Trúc-Đĩnh tưởng nhầm đâu.

Xin ông Trúc-Đĩnh lại nhận hai điều này:

Điều thứ nhất là những cái dốt mà Phong-Hóa vạch ra, nó thật là cái dốt, đích xác là cái dốt, chứ không phải là Phong-Hóa « hề ngay làm con » « hằng dùng chút nào cả » mà ông Nguyễn-Tường-Tam làm thể không bao giờ « sợ lên đạo đức » (!) chỉ có ông Trúc-Đĩnh nói không như thể là « lên đạo đức » thôi.

Điều thứ hai là đã nói đến ai thì chỉ tên vạch mặt cần thận, người nào đã

viết xấu dốt, đã ký tên thì phải chịu nhận lấy trách nhiệm; câu văn dốt là tự người viết radốt.

Ông Trúc-Đĩnh lại bảo các báo Pháp không bao giờ có những mục như mục « hạt đậu dọ ». Ông Trúc-Đĩnh ơi, một là ông nhầm, hai là ông đọc ít báo tây, ông cứ mở ngay tờ « Canard enchaîné » (có bán ở bên này) ông sẽ biết là ông nhầm, mà dấu ở báo Pháp không có cái đó cũng không quan hệ gì

Ông Trúc-Đĩnh lại bắt chước Nhất-đạo-cáo nhật hạt đậu dọ của Phong-Hóa. Hay lắm! Thật là ông nói sao ông làm vậy, ông cũng bắt chước Phong-Hóa « văng mạng nói càn », « hề ngay làm con », « quấy Lôi bối thối », « thiếu tư cách quân tử », « bất nhã » v. v.

Nhưng lại xin ông nhận cho rằng Phong-Hóa chỉ vạch cái dốt của câu văn, chứ những chữ thợ nhà in xếp nhầm không kể tới, vì đó không phải là lỗi tại nhà viết văn; như « cứu vớt » nhầm ra « cứu vói ».

Nếu Phong-Hóa cũng bắt chước B. K. T. T. nhật những chữ đó, (như ở trong B. K. T. T số 120, chữ Hà-thành in ra Hà Thanh, chữ đã in ra chữ đã) thì độc giả họ sẽ cho người nhật đó là ngu ngốc.

B. K. T. T lại ra mục Mũi tên độc để bắn riêng Phong-Hóa. Phong-Hóa có mục hạt đậu dọ nói chung đến các báo; các sách, chứ không có vì thù hân hay ghen ghét riêng, nay B. K. T. T dụng tâm công kích Phong-Hóa, vì thấy Phong-Hóa vạch dốt của mình ra. Hỏi ai là quân tử?

Đã vậy thì cũng xin nói thực rằng, nếu Phong-Hóa cố ý nhật hạt đậu dọ ở B. K. T. T. thì cứ bao nhiêu bài là bấy nhiêu hạt — Phong-Hóa không nhật hết vì cộn bận nhật ở các báo khác nữa. Cứ xem như ở trong B. K. T. T. số 121 về bài Eclair tháng Stade, mới có 5 giờ mà đã hai hạt rồi; như tái đầu lần thứ hai (tái đầu là đầu hai lần rồi),

như kỷ lục loan thắng kỷ lục nghĩa là diều chèo, mà dấu lấy nghĩa kỷ lục là record cũng không thể nói kỷ lục là toàn thắng được) Chứ nbo dùng đã sai lại thêm những tiếng như *ong dơ măng* như *đoan đóm tơ ống lè*, thế mà có ai mới nói đến đã phát không ngay.

Ông Trúc-Đĩnh ơi, trước khi dám không, ông hãy xem lại cần thận cho rõ nghĩa hai câu cuối cùng trong bài ông viết là công kích Phong-Hóa — xem lại cần thận đã rồi hãy phát câu mà bảo người khác là dốt,

Ông Trúc-Đĩnh lại bẻ ông Đông-Sơn về người (trông tay lên bàn, bốn ngón gấp lại chỉ chống có ngón cái — đến đây thì (xin lỗi ông), thật tôi phải nói to rằng: bẻ vậy là ngu, mà ai cũng đồng ý với tôi như thế — Một bức tranh khôi hài nó hay về cái ý nghĩa, chứ về người chống cầm bằng ngón tay cái, hay tay không có ngón, hay thiếu một cái lông mi, thiếu một cái lỗ mũi thì có quan hệ gì

Tôi xin mặt ông rằng bức tranh lẽ bẻ, Đông Sơn về người đàn bà hai chân phải. Đấy, lỗi đấy, đấy mới thực là lỗi — nhưng cho thể nữa, cái ý nghĩa « sự từ lễ hồ » có giảm đi chút nào không?

Ông Trúc-Đĩnh lại bảo P. H công kích thơ sâu, văn sâu mà văn làm thơ sâu, truyện lộn khở số, tiểu thư ho lao, công từ chán đời. Không biết công từ chán đời, ông Trúc-Đĩnh thấy ở đâu, còn như tiểu thư ho lao thì chắc ông định nói bài Nắng mới trong rừng xuân.

P. H công kích văn sâu chứ không bao giờ công kích truyện lịch sử đở số. Nói đến

người con gái ho lao không phải là làm văn sâu, và lại một người con gái ho, mà cố quên cái chết nó đời mình, suốt ngày vui vẻ tươi cười không hề một lời than thở thì không biết rằng sâu ở đâu thế? Sở dĩ phải phân giải điều này không phải là để cãi cho mình, chỉ vì thấy có người đọc văn không hiểu mà nói nhầm nên lấy làm lạ, phải nói rõ ra đây thôi. Truyện Nắng mới trong rừng xuân vớu viết ra cốt để tỏ cái ý tưởng ở đời phải vui, dấu chết đến nơi cũng vẫn vui.

Nói tóm lại: cái nhầm to của ông Trúc-Đĩnh là tưởng rằng Phong-Hóa vạch lỗi của người ta ra là để tỏ rằng mình giỏi. Rồi ông không nghĩ gì cả bảo ngay rằng P. H cũng dốt, sao lại đi vạch dốt của người ta!

Mình là người có lỗi, thấy người ta vạch ra, đáng lẽ xét xem mình thật có lỗi không (nếu có thì sửa, nếu không thì phân giải), thì lại cá tiếng hỏi lại: thể còn bác! bác cũng có lỗi, sao bác lại vạch lỗi tôi — Mình viết văn dốt, người ta chỉ cho tại đâm công kích, bướng; thể còn bác! văn bác cũng dốt, sao bác lại được chỉ cái dốt của tôi.

Nếu cái như vậy thì là người cẩu, không biết điều — Ông Trúc-Đĩnh ơi! từ đầu bài đến cuối ông cãi toàn theo cách ấy.

Nếu cãi theo cách ấy thì không thể nào nói truyện lâu với nhau được, vì trong hai người, có một người cãi bướng. Là ai? Xin để độc giả xét đoán.

NHÁT-LINH

TRÊN MẶT TRẦN

Bắc kỳ thể thao từ nay đã công nhiên khai chiến cùng Phong-Hóa tuần báo đấy!

Nhưng không rõ rồi ông Tứ lý vẫn diêm nhiên ngồi ở trên « công thành » mà hút thuốc lá, hay phải cất quân ra « mặt trận ».

Phong hóa tiếng là một tờ báo « khôi hài » nhưng rất chú trọng về văn chương, nay ra đối phó với một tờ báo dùng toàn những lời « đao to búa lớn » (phải võ) lại càng nên giữ lễ độ với quốc dân.

Vì còn ít học nên không dám dự vào đội quân « tiên phong » và cũng chẳng có thì giờ đâu, để dự vào cuộc « bút chiến » sau này, nên chẳng dám lạm dự vào phái « bàng quan », hay đem dư luận mà phẩm bình vậy.

Trong bài « vai lời cùng báo Phong-Hóa » ông Trúc-Đĩnh cho báo Phong-Hóa đã dùng một cách vạch dốt khốc liệt như vậy, chủ ý để chửi bần với độc giả và để thử kiêu làm của mình, giá mà lại đúng cho cam, nhưng khôn nỗi quá nửa phần là ông hề ngay làm con, để riêu các đồng nghiệp, chớ thực chẳng đúng chút nào cả.

Thế sao ông Trúc-Đĩnh không rộng lòng cho tôi biết cái « quá nửa phần hề ngay làm con, chớ thực chẳng đúng chút nào cả » ấy! Vì ông đã nói, báo Pháp, có mục Querelles de langage, thì người ta trích một đoạn mà phải

vạch dốt, rồi bàn, chữa... « Vậy xin ông thử trích một đoạn hề ngay làm con ấy ra rồi bàn, rồi chữa cho chúng tôi nghe vớ! Hay đối với B. K. T. T. những cái « dốt » ấy, nó đã rõ rệt làm rồi? »

Cách viết quốc ngữ của Phong-hóa thì nát hết chỗ nói: tr, ch, x, d, r... cứ lộn sà ngẫu (tôi không hiểu loạn sà ngẫu là chữ ở đâu?)

Chuyện nhạt của B. K. T. T. muốn cho thành truyện mặn, lối biên quốc ngữ của B. K. T. T. đấy:

Chuyện nhạt
Truyện mặn

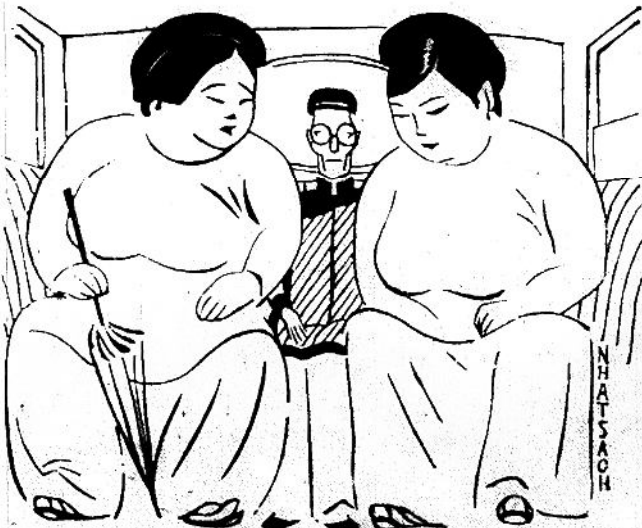
nên Echas si E, phải thêm vào chữ:
Nay Hè Rông, nói nhỏ đở bứt Qui-cá Mè-si...

Ồ! văn gì mà ngộ nghĩnh làm vậy. Viết như thế, có khác gì đã sui đọc giả, làm một việc mất cả lễ giáo, là phải quăng tờ báo mà làm bầm (!) mấy câu...

Hộp thư — Đánh là thư biên riêng cho từng người, nhưng đã công bố lên mặt báo, độc giả không khỏi có lúc vô tình, liếc phải, thì cái gì là chỉ có hai kẻ và nửa kẻ, T. L. từ với nhau như thế có khác gì giọng nói « của sự đời bẻ » (Lời của Trúc-Đĩnh) mà lại giảm cả tư cách đứng đắn của bọn người đã tự nhận là sống về nghề nghiệp văn chương.

Một người đọc cả hai báo
B. X. DIỄN Hảiphong

Trong xe ô tô Hề t lo

— Nếu xe đỗ về bên hữu; có bà cả.
Nếu xe đỗ về bên tả; có bà hai.
Mình ở giữa chắc chán hơn vớ!

Nên chú ý đến hiệu Lê Huy Phách

12 Route Sinh Từ Hanoi

Mẹ Mốc cho quả chùa Hương

Nước non ước hẹn một lời.
Đá mòn sông cạn đám sai lối. lòng.
Những là dây ước, mai mong.
Con thuyền vô định buồm giông Châu-giang,
Nước non, non nước chan chan,
Giác chèo lặn lời Hương sơn thăm chùa.
Rừng: đem rau sắng to m ia
Mua râm ba mở cho vừa lòng ai !
Nắng mưa lặn lội bao nài,
Nặng vàng khôn đổi lấy vài ngọn rau
Hóa nhĩ sao khéo cơ cầu,
Cho rau này muốn, cho rau lòng ta !
Lấy chi lặn khách phương a,
Nghĩ thôi, mua tằm lấy và quả mơ.
Mơ xanh, xa..h ngát, xanh ngơ,
Tuồng mơ đã chín ai ngờ còn non.
Cái xanh gửi lấm lòng son.
Càng gay gắt giọng, càng ngon ngọt lời!
Rừng chua, rừng ngọt ai ơi,
Ngọt, chua, ôi cũng của trời biết sao ?
Mai sau dù có bữa nào,
Vịn ngành mai nọ, biết bao nhều tình
Mùi già, với quả mơ xanh,
Gọi 1 mớ, chút để dành bạn xa.
Tơ lòng bứt rứt phong ba,
Phong ba nhấp chén thuyền chèo chèo n.
Nước đương đầy lắt lưa phiến,
Mong sao chân cứng đá mềm, ai ơi.
Chấp tay vài bốn phương trời,
Vài mớ: phương phát độ người tình
chung
Vi chãng 6 lực. hoen hồng,
Luân hồi khôn thoát khỏi vòng hư vô!

Chấp tay niệm chữ « nam mô »..
PHẠM-THỊ-CÁ-MỐC (Nam-định.)
Định đầu. 29 tháng hai.

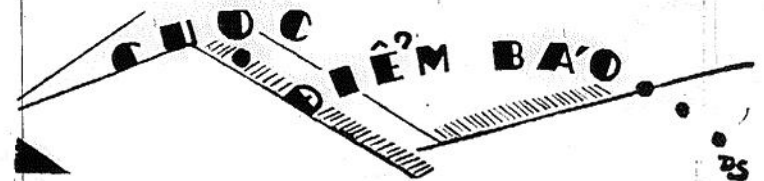
Cảm ơn mẹ Mốc

Hôm qua mây mắt đỏ hồi,
Tuồng ai nhắc nhòm hòa người tình
nhân.
Chùa Hương chầy hội chơi xuân.
Nhớ lời hẹn với tri âm tặng quà :
Thảo thơm nửa khúc mai già
Thêm hai cánh giầu vôi và quả mơ.
Mơ tụy sanh ngát sanh ngơ,
Điền vài hạt muối mặn và quả mơ.
Lão mai ta để uống rê.
Trà thuyền thơm ngát hơn trà lên lấm.
Có khi lưỡng nhò tình nhân.
Pha ấm trà độc, ngồi ngắm thơ linh.
Vườn vợ mình lại hỏi mình,
Rừng có đở Mốc Nam-thành là ai ?
Cảm ơn, nhưng trả h một lời,
Chơi chùa sa chĩnh rừ n, với bạn thơ
Sánh đời đi một chuyến đò.
Cùng leo núi hiên, cùng đi hang sâu.
Cùng xem giếng ngọc s n đầu.
Cùng chơi non nước: ngắm cầu hữu tình.
Thủ vui nước biếc non xanh,
Ngắm ngày ta tiếc có mình và ng ta
Vuốt đuôi lợn đừ bao giờ ?
Càng nhau vãng cảnh, hỏi mơ vãn
cảnh ?
Đi h đầu 29 tháng hai
T. C. M. U.

Thơ mới

NGƯỜI PHÒNG BĂNG

Tình Hà-nội mưa phùn bay mù mịt,
Là băng đeo trên đường những màu đỏ
chết.
Trời thấp. Mây âm thầm và nặng
Gọi cái băng khoáng lên thành phố với
lòng tôi ..
Đào bước đi, tôi cứ lén liêng cười
Rủ mưa bám trên mình và dưới mắt
buồn lên trong tôi
Giờ thôi, tôi dần, đường vắng vẻ.
Thi-hùng nông nân, tôi cứ tiến lên..
Cho đến khi Hà Nội sáng trưng đèn,
Mùi sục nư : Đêm nay không chôn trạ.
THE L. C.

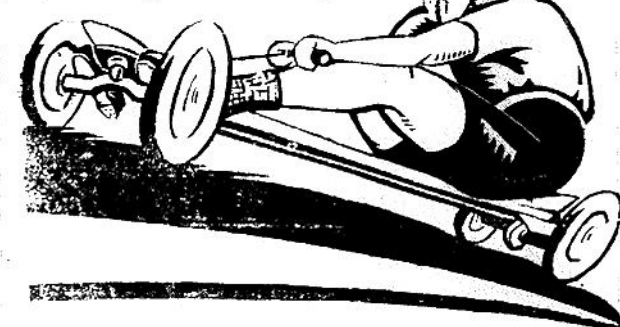
**Báo Đông-pháp và cô Năm Phill
Hay là sự khen chê trong làng
báo nát nước ta**

Trong số báo 2217 ra ngày 21/1/3, dưới
cái đầu đề « Có Năm Phill nổi tiếng ở những
chỗ nào ? » Báo Đông pháp Đông Pháp
đã tìm ra được nhiều điều sức đáng để
phê bình cái tài của cô Năm Phill. Nào là :
1 - Lầm sai lạc cả tinh thần và hát,
không khác gì khi trước cũng quánh bát
mày, ch nh có Năm Phill sấm vai Điều
Thuyền mà vãn đồ tây mà nhũy dầm... (ừ !
cái đó là thế nào chứ ?)
2 - Có Năm Phill đóng vai đào trong một
gánh hát ... theo con mắt của chúng tôi, thực
không thấy một chỗ nào được chút « đặc
sắc »
Đến cái thanh âm của cô cũng kém cả khi
trước nữa rồi. T. m lại cô đóng trong vở
tuồng này, nói là khoe quần áo thì hơn, chứ
nói là phê tài thì thật sai sự thực ... (ừ, có
lẽ nói đúng !)
3 - Theo ý chúng tôi chẳng có một c. ò
nào đáng khen rảo !
Mình đã toan rủ anh em đi coi hát, bỗng
mở tờ Đông Pháp ra đọc mấy lời « phâm
bình sắc đáng ấy, lạ cụt hứng không đi
nữa.
Ba hôm sau,
Lại mở Đông Pháp ra coi: Thì trong số
báo 2219, cũng ở trang nbi, cột ba, dưới
cái đầu đề : « Có Năm Phill vãng một trên
sân khấu » (Đông Pháp than thử có ý
chợ cô Năm Phill.) Mình lại được đọc
những lời ban đồng nghiệp phê bình cái
tài của cô danh kỹ :
1 - Vừa ra đi được ba lời, bà con đầu Đắc
còn đang muốn « xem » cái tài « đặc sắc »
của cô Năm Phill, tình tình có bị đau (rõ
bà Đông Pháp chắc đương cầu trời khẩn
phật cho cô chóng được bình phụ)

2 - Nhưng đào này kém cô Năm Phill chỗ
ấy. Có mà nũng nịu mà vô vấp Đông Công,
kh ch thức Lê Bô, có lẽ là đào sánh kịp (ừ !
thế thì đáng khen lắm)
3 - Nhưng mà thôi và tu còn c. ò dip
tr ng thối c. Năm Phill sấm vai « kỹ nữ »
tức là cái « số trường » của cô vậy ... (ừ !
mà số trường cả ở lối y phục và điệu
kiểu vũ như quý đống nghiệp đã nêu lên
báo ba hôm trước.)
Đọc xong bài bình phâm, với vàng dặt
lờ biao xuống đi mặc áo để ra rạp Quảng
lạc lấy vé. Bỗng lại, có một tư tưởng vãng
vơ : « Bết đào, phải, biết đào, bết đào
trong số báo ngày mai nước Pháp lại
không đổi ý kiến đối với cô danh ca. Thì
ta hãy đợi đi ... Vì thế lại cần số ra
không đi lấy vé nữa.
Ngồi nghĩ quanh nghĩ quẩn, nhớ lại lời
đồng thân nước Lỗ bàn về sự khen chê
Ngài nói rằng :
« - Chê thì ta không chê ai bao giờ rồi,
Còn như khen ai thì ta phải xét đi xét lại
kỹ càng, cần thận xem người ấy có đáng
khen là mới khen ».
Nay báo Đông Pháp trước khi chê khen
cùng một người trong khoảng có ba ngày,
có lẽ cũng đã nói rằng :
- Chê thì ta vẫn chê, mà khen thì ta
vẫn khen, nhưng trước khi chê khen, ta
phải xét đi xét lại kỹ càng cần thận xem
lờ, khen lời chê của ta có đáng giá không
đã.
Nếu ai ngờ rằng lời nói và việc làm của
báo Đông Pháp mâu thuẫn nhau, thì xin
mở báo Đông Pháp số 2219 sẽ thấy ở trang
ba một cái khung vuông quảng cáo của
giành hát Phước Cường, có cô Năm Phill
đóng. Cái khung ấy rộng một bề 25 cm và
một bề 17, cm 7.
Đóng giá lắm !
NHỊ LINH

AI BẢO KHÔNG ĐÚNG ???

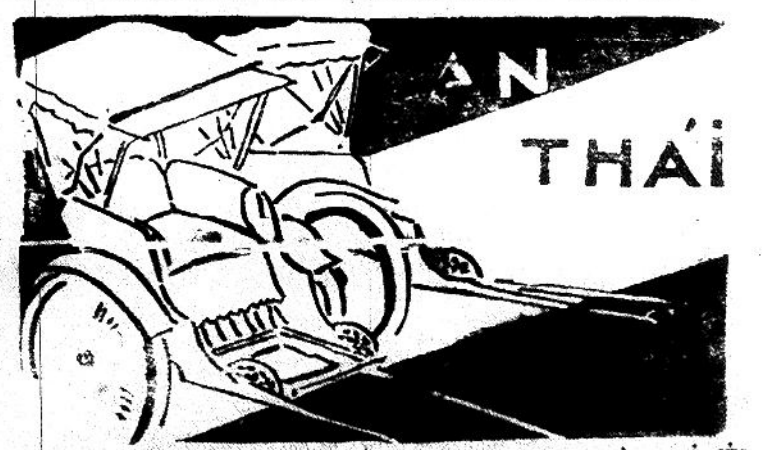
« AU TO FORT » là một thứ đồ chơi rất
thích hợp cho trẻ con, vì nó làm cho
Bắp thịt nở nang Gân cốt cứng cáp

Tinh thần sáng khoái Tiêu hóa dễ dàng
Chơi « AU TO FORT » không có gì là nguy hiểm, người sẽ được khỏe
mạnh, nhanh nhẹn, lại thêm nên can đảm.

AI cho những điều kể trên là không đúng, xin mời tại thí nghiệm tại :
Hiệu Phúc Long
43- phố hàng đậu hanoi- Télec. số 251 bán buôn và bán lẻ

Mùa nực năm nay xin giới thiệu các ngài
thủ phân Purblanc để đánh giầy mũ. Nó
có đặc tính là: rất trắng vì chế toàn bằng
nguyên chất Blanc de neige, sẽ đánh qua
cũng đủ trắng một tuần lễ, không thôi tẩy
không hại vải, không bắt bụi, kỵ dạn.
Mua buôn hỏi M. C. une Phố Nhà Thờ (Lamblob) Hanoi

Điện số 23 phố Cầu gỗ Hanoi, vì sự yên hiên nên đã don cả sang ở cửa
số 1 phố Nguyễn Trọng Hiệp.

Một buổi chiều êm đềm mát mẻ, thoáng diêm diêm mấy hạt mưa xuân.

Công chúa Ly-Nương, con đức Hùng-Vương thứ mười bốn, công chúa là nữ theo hầu, dạo chơi ngắm cảnh trong vườn Thượng-Uyển ở trên đồi cao. Đi lâu chưa thấy mỏi, công chúa ung dung bước lên lầu Nanao ngồi nghỉ dựa mắt nhìn khắp bốn phương.

Quanh lầu, là liễu buông màn, gió chiều sẽ đưa tha thướt. Trông ra xa xa các đồi liên tiếp, như đàn rùa phủ phục nằm chầu. Trên đồi, những cây lá gồi, thân trắng mà cao, ngọn cây phất phơ chòm lá xòe ra như tán quạt. Thành thoáng diêm những cây thông gốc già dặn, lá xanh đen như mấy vết thẳm chằm trong đám lá gồi màu tươi. Dưới chân rừng đồi, con sông Bạch-hạc quanh co-lượn khúc, ẩn hiện dưới những chòm cây rườm rà là ngọn.

Ly-Nương ti lan can, rời cánh vật bao la, cúi nhìn xuống cái hồ lớn nguyệt mới thấp thoáng nhỏ lên một vài nốt sóng mềm mại.

Bỗng nàng hé cặp môi mỉm cười, vì nàng vừa nhìn thấy bóng xinh đẹp của mình in trên mặt nước trong xanh im lặng. Nàng giơ tay trắng nuốt vin cành liễu xanh, bẻ mấy chiếc lá, thông thả sẽ bẻ rơi xuống hồ. Mặt nước rung động, hình công chúa cũng rung động, giọt nước vòng tròn, rông lau mãi ra, rồi dần dần biến đi như chim xuống đất nước thì trả lại bình cho công chúa.

Ly-Nương vui sướng - cái vui sướng của tuổi trẻ hẳn nhiều - cười khanh khách, giọng trong trẻo như tiếng con chim vàng anh đương hót ở trên cành.

- Đây các người! các người lại xem bóng ta vỡ rồi lại lành.

Họ ti-nữ xúm xít quanh mình công chúa, đều cúi xuống nhìn, rồi cùng cười. Còn Ly-Nương thì tựa cột lầu, ti tay lên lan can, hé cặp môi mỉm cười. Mấy giọt nước mưa đọng trên lá liễu từ từ rơi bám vào mái tóc búi lỏng, để chừa xuống gáy trông lấp lánh, như những ngôi sao lo trong đám mây đen.

Bỗng mọi người đều chú ý lắng tai nghe.

Trong bầu không khí yên lặng buổi chiều tà, tiếng địch véo von ở đâu đưa tới khi bỗng khi trầm, như đến làm hoạt động một câu xuân êm-ái.

Cánh liễu rung rinh trước gió như chịu ảnh hưởng của khúc nhạc thanh tao, mà Ly-Nương vốn người đa cảm, cũng thấy toan thân rung động, cặp môi nồng bừng, trái tim hồi hộp...

Tiếng địch im bặt... mọi người đều thờ... thấy trong lòng nhẹ nhàng, khoan khoái...

Từ đó, trong buổi chiều tà vẫn véo von tiếng địch.

Suốt năm đêm công chúa Ly-Nương không chớp mắt, trong lòng thẫn thừ: vì tiếng địch buổi chiều tà: chiều chiều,

tiếng địch vào bay lợt tới thăm cung như kẻ lẻ, như kêu ca, như thì thầm trong tâm trí kẻ đa tình. Lúc lnh lảnh như dịp cười khoái lạc, lúc trầm trầm như giọng than thở. Áu sầu.

Đêm khuya thanh vắng. Ly-Nương mơ màng bình như vẫn nghe rành mạch tiếng địch bên tai. Nàng mỉm cười một mình, vì trí tưởng tượng của nàng đương cố vẽ ra một chàng thanh niên tuấn tú. Nàng lấy làm lạ, vì nhà âm nhạc nàng thấy hiện ra đứng trước mặt nàng giống như hết cái bóng người nàng trông thấy hôm kia in trên mặt nước hồ bán nguyệt.

Vua cha thấy công chúa kém tươi, vóc ngọc ngày một hao mòn, thời lấy làm kinh hãi. Ngài cho rằng con đã đến tuổi cập kê, nên buồn về nỗi đêm

Nhưng trong buổi chiều tà vẫn véo von tiếng địch!

Công chúa Ly-Nương ốm nặng. Tiếng mõ rao khắp chốn để dò công các vùng lân cận, để tìm kiếm các nhà lương y.

Song gần một trăm thầy lang kể tiếp nhau ra khỏi bệnh phòng mà bệnh nhân vẫn không thấy đỡ. Vì các thầy chẳng biết công chúa mắc phải bệnh gì.

Một hôm về buổi chiều, một thầy lang già tới xin chữa. Thầy già, già lắm, già đến nỗi phải sờ soạng mới tìm thấy tay bệnh nhân để bắt mạch. Công chúa nghĩ thương tình, bèn sẽ bảo:

Này cụ lang, cụ có muốn chữa tôi khỏi bệnh không? Nếu cụ muốn vua cha trọng thưởng thì có cách này khiến

buổi cũng theo cái hình ảnh tượng tượng mà biến vào cõi mộng..

Nhưng trong buổi chiều tà vẫn véo von tiếng địch...

Nhà tài tử xấu xí từ khi ở điện vua trở về nơi lầu tranh vắng vẻ, theo hình ảnh Ly-nương, ngày đêm tưởng nhớ đến ai. Tiếng địch ngày nay nghe càng réo rắt, càng âm thanh như có chịu ảnh hưởng cái đẹp của công chúa, như muốn bao bọc ôm ấp lấy tâm linh hồn công chúa.

Ở trong cung, công chúa nghe thấy tiếng địch, gao vẳng vẫn lại thõa thõa như xưa, bệnh cũ ở đâu lại âm âm kéo đến. Nhưng khi vua cha cho đi bắt anh chàng thổi địch tới cung thì bệnh nặng, lại hết.

Đã như thế đến bốn lần rồi. Vua cha nổi trận lôi đình, ra lệnh cấm bắt anh chàng không ai được thổi địch.

Từ nay trong buổi chiều đã không còn đâu là tiếng địch véo von!

Hai tháng sau, công chúa Ly-Nương lại ốm, mà cụ phân ốm nặng hơn những lần trước.

Lần này nàng mắc bệnh là vì đêm nào nàng cũng nghe vẳng vẳng như có ai thổi địch bên tai, tiếng địch ảo não, buồn rầu như giọng ai kể về tình sự.

Hết thức giấc dậy thì tiếng địch lại im. Năm đêm liền như thế. Bệnh tiến công chúa, xem ra nguy ngập.

Vua cha lại truyền cho đi tìm anh chàng thổi địch. Nhưng khi đến nhà chàng thì được tin chàng chết đi được năm ngày, thi thể chôn trên một đồi cao, đứng ở trong cung có thể trông thấy được. Chính chàng thổi địch đưa ai người nhà phải chôn miếu ở đó.

Được tin, đức vua lo sợ, vì bệnh công chúa một lúc một tăng.

Một quan thị-vệ qui gối đầu rằng:

- Xin bệ hạ cho đào má người kia lên để công chúa trông thấy mặt người bệnh sẽ khỏi tức thì.

Trong khi nguy kịch, nhà vua cũng theo lời, chứ b ết sao.

Nhưng khi quật mộ lên, đi hái kìa kìa chỉ còn lại có một khối tim, cái tim coi thì là một khối tim ngọc thạch. Các quan liền đem về trình đức vua.

Vua cha giờ xem: trong có bình công chúa Ly-Nương đương ngồi lắng tai nghe một người thổi địch.

Ngài liền đem truyện thuật lại cho con nghe và đưa lên cao xem viên ngọc. Công chúa ngắm nghĩa trái tim, thấy bóng mình trong đó, đem lòng thương kẻ chung tình. Từ từ giọt rơi xuống viên ngọc thì trái tim người xưa bỗng tan ra hòa với nước mắt của Ly-nương mà biến mất.

Ly-Nương khỏi bệnh...

Mà từ đó, đêm đêm không bao giờ còn nghe thấy tiếng địch véo von!

xuân chiếc bóng. Liên bầy ra hội bẻ chèo hát, thiết yến tiệc linh đình mời hết các lạc hầu, lạc tướng đến dự, để công chúa kén chọn phò mã.

Nhưng ngắm hàng mấy trăm yến khách Ly-Nương không thấy một người tài mạo sánh kịp người trong mộng tưởng. Nàng nghĩ thầm:

- Cái người thổi địch ấy đối với ta tất có thiếu duyên, nên ta chưa gặp mặt; mà đã tưởng tượng ra được.

Công chúa không chăm một ai, các quan lạc tướng, các quan lạc hầu lại kéo nhau ai về nhà nấy. Cái lần không khi ở chốn để-đồ lại tịch tịch như xưa.

ôi khỏi ngay. Là ra tâu với vua cha, cho gọi người đương thổi địch đấy vào thổi cho tôi nghe.

Thầy lang tuy mắt kém cỏi, nhưng tinh thần sáng suốt, hiểu ngay rằng công chúa mắc bệnh đau tim. liền đem lời công chúa ra tâu với vua cha, nói khéo rằng mình mới tìm ra nguồn bệnh.

Tức thì vua cha cho đi bắt chàng thổi địch đem tới cung điện.

Thuốc thần hiệu thực! công chúa nhắc trông thấy anh chàng, các bệnh khỏi hết ngay, vì cái bộ dạng xấu xí lạ thường của nhà âm nhạc khiến nàng tình ngộ, mà cái lòng thương hảo nhớ

OUVERTURE 1er AVRIL

ĐỒ - HỮU - HIỆU

TAILLEUR DIPLOMÉ DE L'ÉCOLE DARROUX DE PARIS

N°41 Rue du Chanvre

Coupe et façon impeccable et soignée adaptée à toutes conformations. Avenue...

Ông Hàn đợi cho vợ đi được một lúc thì vội trở ra nhà ngoài, mồm mím nhìn Mai hỏi:

— Có có biết bà hàn dặn tôi những gì không?

Mai đang nong đợi biết kết quả sự tàn tích của hai vợ chồng ông bà, vội vàng hỏi lại:

— Thế cụ, là hàn dặn cụ những gì thế? Chứ biết sao được.

Ông hàn lại gần sẽ nói:

— Bà hàn dặn tôi đừng mua nhà của cô, dù cô sẵn sàng thế nào cũng từ chối. Mai thực thà, tin lời ông hàn, buồn rầu đứng đây toan từ cáo ra về, thì ông ta lại giữ lại:

— Hãy thong thả ngồi chơi uống nước đi. Làm gì mà vội vàng thế?

Mai nghe câu mời của ông hàn có vẻ lạ lại càng quá quyết muốn về ngay. Ông hàn cười híp trất, lấy tay vuốt mái tóc ria rồi hỏi Mai:

— Có có biết tại sao bà hàn không bằng lòng để tôi mua nhà của cô không?

Câu hỏi rợ ngĩnh, khiến Mai phải bật cười:

— Thưa cụ, cháu còn biết tại sao?

— Tại...
 Ông hàn dương nói giờ câu, bỗng quay về phía ông lão Hạnh mà bảo rằng:

— Nay ông già nhờ ông xuống nhà giúp nó pha nước Maulen.

Mai vội đỡ lời:

— Thôi, xin cụ tha phép cho, chúng cháu không biết.

— Mấy khi có sang chơi, uống với tôi chén nước!

Khi người lão học đã xuống nhà bếp, ông hàn liền ghé gần lại chỗ Mai, khiến cô sợ hãi vội lùi một bước. Ông hàn tươi cười bảo Mai:

— Bà hàn không bằng lòng để tôi mua nhà của cô, là vì cô đẹp lắm.

Mai vừa xấu hổ, vừa tức giận, ngượng

KHAI-HUNG soạn
 ngẫu loan trước ra sân. Ông hàn nói tiếp liền:

— Tôi khen cô đẹp thì đã làm sao mà cô giận.

Mai nghiêm sắc mặt nói:

— Thưa cụ, cụ nói cụ là bạn thầy tôi, vậy tôi cũng như con cụ.

— Tôi đâu dám. Thì cô hãy ngồi xuống, tôi nói một câu truyện đã nào.

— Cụ kể mặc cháu.

— Câu truyện tôi sắp nói hay lắm, hay cho cô, vì cô bán được nhà, mà hay cả cho tôi, nhưng mời cô hãy, ngồi xuống đã.

Mai chỉ lo không bán được nhà, nghe ông hàn nói tới đó thì trong bụng mừng thầm, cố giấu lòng ngồi xuống, cố biết đầu rằng đó chỉ là mưu kế của Thiệt-Thanh. Ông hàn cũng ngồi đối diện với Mai, dăm lần nhìn cô nói rằng:

— Tôi có một ba chục mẫu ruộng ở bên Ninh Bắc. Chẳng nói giấu gì cô, đó là ruộng tôi mua lại của cụ Tú nhà ngày xưa. Cụ cần tiền đem bán cho tôi; tôi đưa tiền cụ tiêu và từ chối không dám nhận ruộng của cụ, song cụ nhất

Tranh của Đông-Sơn
 định không ngại, đòi viết văn tự cho bằng được. Thành thử..

Mai nhẹ dạ, nghe ông hàn nói, lấy làm cảm động, vội ngắt lời:

— Thưa cụ, việc mua bán phải ra việc mua bán chứ Cháu biết tưởng... Ông hàn cười tinh:

— Cô cứ hãy về! Cụ với cháu mãi. Tôi đối với cụ Tú bà cũng như chỗ con cháu, vậy thời đối với cô chỉ vào hàng anh em mà thôi, cô cứ gọi tôi là cụ và xưng cháu với tôi, làm tôi nguợng chết đi ấy.

Ông hàn vừa nói vừa nhích lại gần chỗ Mai. Mai vô tình cứ ngồi yên, khiến ông hàn tưởng có dã dụ giần, liền rở giọng tán:

— Có ạ, giá một ba chục mẫu ruộng ấy, có người đứng trông coi cho tôi thì liệu biết bao!

— Thưa cụ, cụ mua nhà cháu rồi cho người sang đây ở để coi.

— Không được. Ở bên này bà bà hàn nhà tôi — bà bà, tôi coi ngang nhau, chứ chẳng phân cả lẽ trên dưới gì đâu

— bà bà đều cả định cơ vườn ruộng cả rồi, không thể cho sang tên ấy được. Mà sai đây tờ thì không tiện vì phải về con mới có thể giao phó cho người công việc to tát ấy được. Vì thế tôi đương tìm một bà vợ nữa để đứng trông coi ruộng bên ấy cho tôi, mà tất phải người bên làng và trẻ tuổi, trẻ... như cô ấy.

Mai nghe nói, hơi chau đôi mày, ngó lồi về phía trường, rồi nghẹn ngào đáp lại:

— Thưa cụ, bên chúng cháu chả có ai ra được.

Ông hàn mồm mím cười, mấy ngón tay vẫn vờ xoa cằm:

— Thôi, có này... nói gần nói xa chẳng qua nói thật... cái nhà của cô ấy mà... không cần bán... mà cũng có tiền... Tiện cho cô mà tiện cả cho tôi..

— Thưa cụ, cụ giầy gì, cháu không hiểu..

— Lại còn không hiểu. Nghĩa là có đứng trông coi nhà của ruộng ruộng, nên ấy cho tôi.

Mai bỡ ngỡ hỏi:

— Thưa cụ..

— Đã bảo/ cụ gọi người ta là cụ mãi, gọi là ông.. hay là... mình cũng được.

Mai, hai mắt đỏ ửng, đứng phắt dậy, ra liền gọi:

— Ông Hạnh! ông Hạnh!

Thiệt-Thanh cười, chạy theo toan lời Mai lại:

— Làm gì mà cô phải gọi rồi làm thế?

Mai sợ thất sắc, tuy lúc bấy giờ người lão học ở nhà dưới nghe tiếng cô gọi đã chạy vội lên. Cô biết rằng nóng nảy thì có khi gặp sự chẳng lành nên đầu dụ, ung dung gương cười, trở lại chỗ cũ:

— Thưa cụ, cháu gọi ông ấy lên để sắp sửa trở lại nhà, vì cụ chẳng thương mà mua giúp cho.

Thiệt-Thanh ghé gần tận tai, bảo sẽ Mai:

1) Xem Phóng-Hóa từ số 26

Trong 16 năm chuyên nghiệp

về nghệ hội họa

Bản sở có đủ 204 cái kiêu nhà đã làm tại Hanoi và các tỉnh. Ngài nào muốn xem kiêu đã vẽ xin kính mời quá bộ lại Bản sở, trước là **NGUYỄN GIA KHANH** nay đặt là: **PHUAN-OC TOUT POUR ARCHITECTURE** 168 RUE LÉ-LỢI HANOI gần trường Thợ Dục.

Sẽ xin tình hạ để tạ các ngài đã có lòng tin yêu nghệ vẽ của bản sở trong 16 năm này.

Vẽ ảnh truyền thần bằng than hay mực tạt

Thật giống, thật khéo không phai màu

ảnh 50 x 60 2p90

Ở xa xin gửi ảnh mẫu về cho **M. TRƯƠNG-TRONG-BINH** Office Indochinois du Travail 81 Route Mandarine Hanoi

Có thể gửi ảnh đi theo các thư tín, hình hình giao ngân.

— Có cô chẳng thương tôi thì có ấy!
Mai vội không nghe tiếng, chấp tay
vái chào:

— Lấy cụ ạ, chúng cháu xin về.
— Hãy thông thả, được nước rồi,
uống vài chén chè tầu với tôi đã.
Mai lễ phép:

— Thưa cụ, quả cháu nhà quê nhà
mùa, không biết uống chè tầu.
— Thì làm gì mà vội thế! Vây cả
nhà lán đất, có lấy bao nhiêu tiền, có
lấy tôi... bao nhiêu tiền.

Ông hàn ta nghe chừng đặc chỉ đã
nói được một câu có ý vị, tình tứ,
nhắc đi nhắc lại mãi câu:

— Có lấy tôi... bao nhiêu tiền.
Mai không hiểu, ngắm nghĩ rồi đưa
mắt nhìn ông Hạnh. Ông lão bực dữ
lời cô chủ:

— Thưa cụ, đáng giá thì đến hai
nghìn đấy. Nhưng vì cụ là chỗ bạn cụ
tôi cháu, thì có cháu chỉ xin cụ nghìn
rưỡi.

Ông hàn Thanh gật gù đọc gấu Kiều:
— Thưa rằng giá đáng nghìn vàng.

Ông hàn lấy làm tự đắc rằng có tài
ông đổi lấy Mai:

— Có bằng lòng nhé?... Bằng lòng
tôi nhé? Ng nghìn vàng đấy! Nghĩa là
nghìn bạc.

Rồi cười ha hả nhắc lại câu Kiều:
Thưa rằng giá đáng nghìn vàng.

Bỗng ông ta ngừng bặt, ngắm nghĩ,
quay ra bảo người lão bộc:

— À ông... ông gì? Ông hạnh, ông
giục nước mau cho.

Người lão bộc dịu dàng xuống nhà,
Ông hàn liền gọi Mai:

— Có người kỳ mà xem... thật là lợi
cho cô nhiều lắm. Nay nhé, lấy tôi...
Mai bấy giờ mới hiểu rõ, tức giận
chạy nước mắt, ấp úng đáp:

— Thưa cụ...
Ông hàn vẫn thông thả nói luôn:

— Lấy tôi, tôi cho nghìn bạc làm vốn,
lại có ruộng có vườn, mà vừa được ở
nhà ở cửa như xưa, sung sướng biết
bao...

Không thấy Mai trả lời, ông hàn lại
nói:

— Có bằng lòng đấy nhé!...

Mai vẫn không trả lời, vì cô tức uất
người, nghẹn ngào không nói được lên
tiếng. Cô đã toan cự tuyệt, song nghĩ
lại thân gái yếu đuối lỡ bước, nếu
không khấn khéo thì khó lòng thoát
được tay phạm tục, liền dịu dàng đáp
lại:

— Thưa cụ...
— Thưa ông, mà lại...
Mai cười gương:

— Thưa ông, cháu đang tang tóc, dám
đau nghĩ tới việc hôn nhân...
— Có cứ bằng lòng là được rồi. Sang
năm, cô hết trở - có phải sang năm
không có?

— Vàng, sang năm.
— Tháng mấy sang năm?
Mai cố nén lòng cảm tức trả lời:
— Tháng sáu sang năm
— Trời ơi! thế ra còn những 15 tháng
nữa... 15 tháng tức dài bằng 15 năm
cho tôi đấy, có 1... 15 năm ấy biết
bao nhiêu tình?

Ông hàn tìm được câu Kiều nữa, lại
đặc chỉ cười ngặt nghẽo. Rồi nói luôn:

— Vậy mười lăm năm, à quên, mười
lăm tháng nữa, chúng ta bấy làm lễ
ngôn hôn, đặng phòng huê chúc
cũng được chứ gì?

Mai không giữ nổi lòng cảm tức,
nước mắt dan đụa, cất vật áo hỉ mũi.
Ông hàn lại gần âu yếm hỏi:

— Sao em lại khóc?
Mai ngừng mặt lên thấy bàn Thanh
đứng sát cạnh mình, liền lùi lại một
bước rồi vội cười - cái cười đau
đớn học tiếng khóc - trả lời chống
chế:

— Vàng thì có về. Chiều mai tôi đem
tiền sang đây. Nhà có mất đấy chứ?
— Thưa cụ cũng khá.
— Thế cô về ngắm nghĩ đi nhé. Chờ
đôi ý kiến mà rầy ra đây. Nhà cô, mà
tôi đã không mua thì tôi đổ thừa nào ở
vung. Ày mua thôi. Không nhường thế...
Nhưng ấy! nói phang xa đây thôi,
chứ chắc cô thương tôi lắm rồi...

là xong, cô biết viết đây chứ?
Mai nghĩ ra được một kế, một kế
hoàn bích:

— Thưa cụ cháu không biết chữ.
— Viết quốc ngữ cũng được.
— Chà! cũng không biết viết quốc
ngữ. Thưa cụ thế này này, vài hôm nữa
mời cụ sang chơi bên cháu, rồi cháu
nhờ người trong họ thảo hộ văn tự.

— Thế cũng được, thế càng hay, tôi
sang thăm nhà cô, nhà chúng ta. Vậy
chiều mai tôi sang nhé. Thế thì em
ngón lắm!

— Bấy giờ thì hậu xin phép cụ cháu
về.

— Vàng thì có về. Chiều mai tôi đem
tiền sang đây. Nhà có mất đấy chứ?
— Thưa cụ cũng khá.

— Thế cô về ngắm nghĩ đi nhé. Chờ
đôi ý kiến mà rầy ra đây. Nhà cô, mà
tôi đã không mua thì tôi đổ thừa nào ở
vung. Ày mua thôi. Không nhường thế...
Nhưng ấy! nói phang xa đây thôi,
chứ chắc cô thương tôi lắm rồi...

nhắc lại một lần cuối cùng:
— Chiều mai nhé, Mai?
Mai không trả lời, không quay lại, đi
thẳng ra cổng.
Mặt trời đã lên cao, diềm ánh nắng
lên rầy núi Tam-đảo, như vẽ chỗ thêu
chờ vàng. Một đám mây trắng nhỏ vắt
ngang ngang trời, như làn khói nhạt. Trời
một ngọn đôi phần chiếu ánh vàng. Lá
thơ mấy cây th ng, lá xanh đen xòe
ra như những cái tàn cắm trên lưng
rùa.

Cũng cảnh ấy, hôm qua. Mai ngắm
thấy bao tình tứ! núp ở trong cơn
bùn mây có chỉ thấy, nhưng một sắc buổi.
Cho đến tiếng chim xuân riu rít hót ở
trên cành, cô nghe như toàn những lời
mời mời.

Hai người lặng lẽ ngó nhau nhau.
không ai nói lời ai nửa lời. Bỗng Ma
bung mặt khóc. Lão bộc buồm rầu hỏi:

— Sao cô khóc thế?
Không thấy Mai trả lời, ông ta lại nói:

— Ông hàn nhận lời mua nhà cho cô,
cô còn buồn về nỗi gì?
— Mua nhà à? mua người ấy?

Ông lão không hiểu, nhưng biết
rằng cô chủ đương có sự gì đau khổ lắm
nên không dám hỏi nữa. Còn M i thời
tuy trong người mỗi mệt, mà trời lại
bơi oi, nhưng vẫn dẫn bước trên đường
cho mau về tới nhà, là vì cái hình ảnh
hào Thanh vẫn còn lưu lại trong
tâm trí cô, khiến cô sợ hãi, lúc nào cũng
có cảm giác bị người đuổi theo sau.
Về tới nhà gọi công. Người ra mở
cổng không phải là con bé bé tí tẹo
xóm mà ông lão bộc nhờ trông nhà hộ
nhưng lại chính là Nguyễn-Lộc.

Mai lùi lại một bước, ngờ ngợ nhìn
không kịp chào hỏi. Cô vừa kinh ngạc,
vừa sung sướng, không nói được nên
lời. Còn Lộc thì vội vã tươi cười:

— Chào cô, tôi ở Phúc-yếu đi, chuyển
xe tám giờ về thăm cô và xem cô có
bán được nhà không. Tôi hồi thăm nhà
mới tìm được nhà cô. Khi đến nơi, gặp
cô bé con, nó nói cô sang làng bên
cạnh.

Mai bên lên vẫn không trả lời? Lộc
lại hỏi:

— Vậy công việc của cô ra sao. Đ
dạm bán nhà cho ai chưa?
Mai se se đáp:

— Thưa ông, không có ai mua...
xin mời ông lên nhà ngồi chơi.

Rồi quay ra bảo ông lão Hạnh:

— Ông lên nhà giải chiều mới
rồi mời qua tham ngôi chơi, tôi xuống
nhà đưa nước.

Nói xong, cô chào Lộc rồi chạy về
xuống bếp.
(còn nữa)

— Thưa cụ...
— Thưa ông, thưa mình...
— Thưa ông, tôi nhớ đến thầy tôi,
nên tôi... khóc.

Hàn Thanh làm bộ thương tiếc cụ tú:
— Khẩu nạn! cụ chạ ở lại đương gian
mà mừng cho con sắp lên làm bà hàn.

Ngắm nghĩ một lát, dăm dăm nhìn
Mai, mỉm cười, rồi ông ta lại nói:

— Vậy bây giờ tôi đưa cô một nghìn
đồng... để em làm vốn và em về làm tờ
cầm nhà, cầm đất để che mắt thiên hạ
bạn đến thông suu sang năm chuộc...
Thế rồi... thế rồi đến tháng sáu sang
năm... ta lại giả văn tự cho cô, cho em.

— Thế thì em tin có tiền không?
— Thưa cụ, cụ hãy cho cháu về cháu
nghĩ lại đã.

— Còn nghĩ lại gì nữa? Mỗi cái giấy
đây có viết cho mấy chữ rồi! tôi giao tiền

Ông hàn trong lòng sung sướng, lại
ngắm một câu Kiều nữa:
— Giá này đầu đúc nhà vàng cũng
nên.

Mai cấp nón vái chào:
— Lấy cụ ạ, cháu xin về.

Hàn Thanh cười:
— Không dám, em về nhà, thế chiều
mai em nhớ nhé... À tên em là gì nhỉ?

— Thưa cụ tên cháu là Mai.
— Thanh Mai! Thanh Mai! Đòi ta có
lễ ra lại bởi duyên giới. Thanh Mai, hay
lắm!

Mai đã bước ra tới sân, gọi ông lão
Hạnh ra về, ông hàn còn dặn với một
câu:

— Vậy mai nhé, Mai?
Rồi ông ta lấy làm bằng lòng, rằng đã
tìm được chữ mai có hai nghĩa, mỉm
cười, vẫn về bộ ria, đứng nhìn tẹo,

KHÁI HUY

Nước Hoa Hiệu
CON VOI

NGUYỄN CHẤT: Jasmin, Violette, nước Hoa thủy tiên
Quelques Fleurs, Fleur d'Amour, Rose, Menthe.
1 lọ 3 grammes 0p20, 1 tí 1p80, 10 tí 17p00
1 lọ 6 grammes 0p30, 1 tá 2p70, 10 tá 26p00
1 lọ 20 grammes 0p70, 1 tí 6p30, 10 tá 62p00
PHÚC LỢI 79 Paul Doumer à Haiphong

Trước cửa hiệu nhỏ 107 Hàng Đào nay cửa hiệu to 21 Phố Hàng Qu
đó là cái chứng chỉ chắc chắn về sự phát đạt và tiến bộ của bản hiệu Đ
như thế là nhờ ở lòng yêu của các quý-khách đi chiểu cố đến Tân Thị
trong bấy lâu nay. Vậy muốn khỏi phụ lòng quý-khách về mùa hạ n
nay bản hiệu mua rất nhiều các thứ vải lụa các hàng để may quần áo
khách bằng một giá rất phải chăng.
Mời mời lại may th ở lòng thành-thực của bản hiệu.
Lân-Thị-hành chủ nhân Cẩn-bạch

Nếu muốn được giấy ta, giấy tây, giấy KIM-THỜI
các kiểu, vừa bền, vừa đẹp lại vừa rẻ xin mời đến hi
TOÀN-THÀNH chủ - nhân là M. PHẠM-VĂN-SUU ở 3
Route Mandarine.
Trong thời-kỳ kinh-tế khủng-hoàng, lại được hi
TOÀN-THÀNH đóng giấy một cách đặc - biệt như th

Một cuộc thi hát trống quân

Nữ: - Cho biết quý danh,
Trước xin cho biết quý danh.
Càng là quê quán miền canh thế nào
Sau đây cuộc hát đối trao.
Phải duyên thực nữ anh bảo thân ta
tuông thân.
Nam: - Họ Cửu tên Sùng.
Như anh họ Cửu tên Sùng.
Trẻ làng Bái-bíp biết sùng Móm sùng.

Năm nay tuổi chưa b... nhiên,
Vừa đứng hám sáu chưa điều vợ con.
Nữ: - Nói rồi đã ròn.
Khá khen rói rói đã ròn.
Nhưng bộ răng móm bầy chòn trước kia.
Em đây ngắm đấy mà suy.
Xuân xanh cụ chẳng kém gì sáu mươi.
Nam: - Giận lại phi cười,
Nghe xong giận lại phi cười.

Mời hay rằng tóc góc người xưa say
Đợi chờ em bầy ngời đây,
Đợi anh tìm đến hiệu này bởi qu.
Nữ: - Nào phải đầu xa,
Trước kia nào phải đầu xa.
Trần - Quang - Minh hiệu vốn nhà
chuyên môn
Nghề răng lừng lẫy tiếng đồn.
Làm tăng vẻ đẹp, làm tôn vẻ người,

Nam: - Sức nhớ ra rồi,
Đây anh sức nhớ ra rồi.
Nhà chuyên môn đi chú lời đã giở
Số trăm chín chín hàng Bông,
Trần-quang-Minh hiệu chuyên giở
chữ ra
Nghề tinh ít kẻ sánh bằng,
Giáo thiệp nhà hạc, phải chăng
xin b... một số.

A gặp B

Bác này riện rõ quá chừng.
Se mi (Chemise) chật cổ ngực lưng rộng
thừa.
B Giống như lối áo ngày xưa,
Vi may thợ vụng cắt bừa biết sao.
A Thần se-mi có xa nào,
mới làm bằng gạo (1) đã bao tiếng đồn.
B Ngắm áo bác với cổ cõn,
Mới hay may khéo làm tôn vẻ người.
NG-RANG T. Q. MINH
1 N. 15 Phố hàng Gạo gần chợ Đồng-xuân

Thuốc thấp đã có tiếng

Ai bị chứng thấp, tê buồn nhức gối gân
đau, hoặc các bà sên phụ khi sinh đẻ
bằng may bị j hải các chứng tê, nên dùng
thuốc thấp hiện xong-thành bệnh
đang thể vào cũng khỏi vì thứ thuốc ấy
truyền đã ngoài trăm năm mà chứng
đi lại kinh nghiệm thêm vào nhiều vị thành
một phương thuốc hoàn toàn linh nghiệm
đi được qua đều khỏi cả trăm người
không sai một. Thuốc bóp ngoài mỗi chai
30. Thuốc uống trong mỗi hộp 2p 00.

Lặn giang mai

Bệnh lặn phát đới buýt, ra mù quy dân
cong, đông luôn 5. 6 lọ thuốc lặn Xong-
thành là khỏi thuốc này không hại sinh
sắc mỗi lọ 0p60.
Giang-mai nổi hạch lở loét quy đầu, khi
rét khi nóng giết thịt nhức xương, dùng
thuốc Xong-Thành là chóng khỏi thuốc
này cũng không chất độc mỗi lọ 0p80
Ai chữa khoán bệnh tích không khỏi giả
lai tiền.
Sau khi i khỏi bệnh tích dùng 12hộp
để thận là khỏe mạnh như xưa và tuyệt
kết chừa đi đóc còn lại, ích lợi cho
sống sinh dục mỗi hộp 3p00.
Xong-thành 34 phố Chợ Đuôi - Hanoi
Đã ra viết thơ và gửi nửa tiền trước làm
xin có thuốc gửi đi.
Xong-thành dit Lê-liên-Phát 34 phố
Chợ Đuôi - HANOI

Miss BARBARA KENT

Cái sắc mê người của tôi là nhờ ở kem Velouté de Dixor. Đó là cái bùa yêu rất quý cho các bà các cô lần thời muốn trẻ muốn đẹp

Thứ kem thay phấn hiệu Velouté Dixor càng dùng màu già càng mỹ khi
ra rưa ra nắng cùng khi nắng đậm mà có bờ môi ra cũng không giảm
mất màu kem Thứ kem này không những thay phấn, mà về mùa rét dùng
thay thuốc nẻ thì không thử nào lột băng.
Có bán lẻ khắp mọi nơi

Đại lý độc quyền: LUNE FAT 23 - Rue des Changeurs, Hanoi
TAI HAIPHONG: có bán ở số 22, 24 phố Khách hiệu A Rrz Mohamde,
TAI NAM ĐỊNH: Có bán ở hiệu Giu-Thuận-Long 36 phố Carreau.

Cần dùng Đại-lý các tỉnh xin viết thư về chám trước

Kể từ 1er janvier 1953

200 SỐ BIỂU... Ai sẽ chúng ??

Số đầu: 1 cái xe đạp đồng giá 50p
Số thứ nhì: 1 cái xe đạp đồng giá 30p
Các Ngòi có xe đạp xe trả đóm lại
sơn, chửa, hoặc mua hàng ở hiệu Đuôi
Mỹ 64, Hàng Gầy, từ 6p00 giờ lên bản
xin b... một số.

TA TÂY

Xưa nay hàng hóa
gì của ta làm cũng
có phần kém hàng
của tây nhưng áo
pull-over của hiệu
CỰ - CHUNG dẹt
có phần xuất sắc
chàng kém hàng
của tây chút nào.

CỰ - CHUNG

63 Rue de la Citadelle Hanoi

Tiệm Đức Thắng

Bán thuốc lão

148, Boulevard Albert 1er Dak

Kể từ 1er Mars này, hiệu HUONG-K
Photo 84 Hàng-Trống đặt một gia riền
cho các quý khách đồng hàng mình đ
chụp ảnh giá từ:
0p80 6x9 0p70 9x12 1p00 10x
1p20 13x18 2p00 18x24 3p00 24x
Ảnh phóng đại từ 3p00 giờ lên.
Hương-Ký cần b...

CUỘC THI...

Bản báo mở cuộc thi này để các bạn xa gần (trừ những người trên 100 tuổi) mua vui.

Các bài « kén vợ » không được quá 30 giòng, người dự thi muốn dự ai tùy thích riêng, nhưng bài viết phải có tính cách vui để những người đọc báo, không kén vợ, khi xem bài dù cũng có cái thú như người kén vợ vậy.

Cuộc thi này có cái đặc sắc là không có giải thưởng nhưng bài nào đáng nhất thì cho nhất, bài nào đáng nhì thì cho nhì và sẽ cứ mỗi tháng lại đăng tên bài nào hay nhất, và hay nhì.

PHONG HÓA

Số 10. — Đọc kỹ báo ngày 17-3, thấy bài dự thi số 2 đối phải cho làm lạ rằng sao trong thiên hạ lại có người trùng ý tưởng nhau quá thế, nhưng có lẽ là sự thường của trời đất.

Dưới ký tên Liên Mai, mà lại là gái: bí bẽng thật.

Nhưng cũng không sao. Tôi đây cũng muốn kén được người vợ như thế lắm và nếu có Liên-Mai cũng như thế thì xin cô lượng xét lại tâm tình si này mà lấy quách tôi đi, vì như thế chúng ta sau này để tâm đầu ý hợp lắm.

NGŨ-ÔN

Số 11 -- Những chàng kén vợ
Tôi muốn lấy vợ đã lâu, chẳng muốn lựa chọn khó khăn cho lắm, nhưng không may người theo được lễ cưới của tôi nên lảng đàng 99 năm nay, tôi vẫn chưa vợ.

Cách chọn có một điều:

Đức hạnh, tiền tài, xuân xanh mấy cũng mặc, chỉ cần 1 người Hanoi và phải ở hàng bông Đệm (chớ nhầm với bông Lở) hay phố Mới chẳng hạn, chứ dài gương mà lại ở hàng Than, hàng Mắm thì dầu bèo này xin chịu.

Lễ cưới của tôi:

1. Có thách thì thách những thứ khoáng vật thường thường như đá cuội đá sỏi, Chứ vàng bạc tôi chưa mượn được ai khai mỏ.

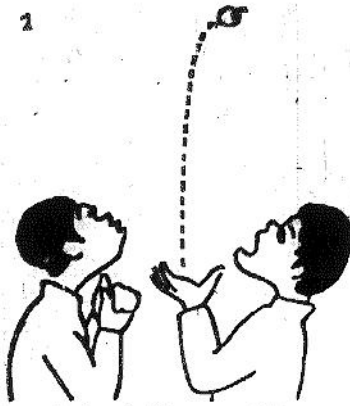
2. Tôi định cưới vào ngày sát chủ cho những chủ ông như chủ nợ, chủ xe v. v. bể đến đời tiền.

3. Xe thì thuê xe cút kit hay xe đạp cho được nhiều, chứ ở tở ít hơn không sang.

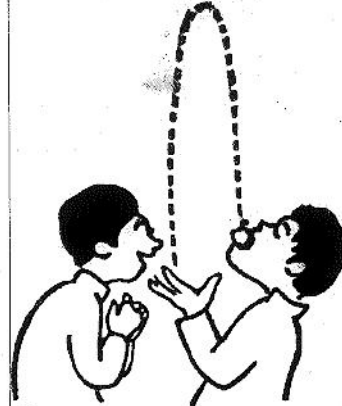
4. Còn thiết hạ nhà gái thì tôi định pha nước với vì với là thứ sản vật quý của miền bọmới tìm ra, chứ sấm banh chè tíu, cơm tầy, cơm chiếu, mất quốc

KHÔNG KÉM GÌ XIỀC

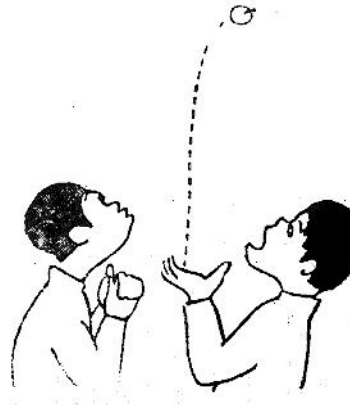
Tặng L.V.Nh

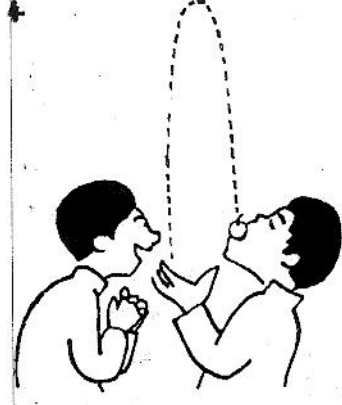
— Anh coi tôi tung quả táo trùng vào giữa mồm.

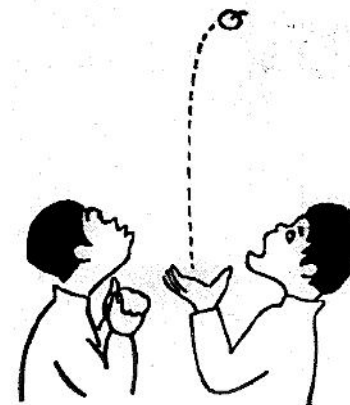
— Ở tài thật nhưng chẳng qua hú họa.

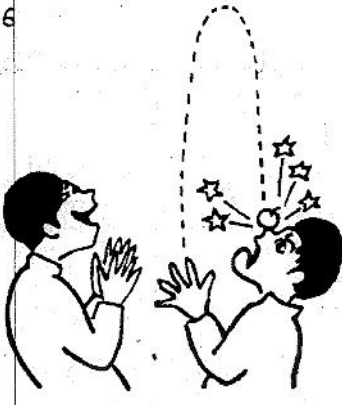
— Hú họa à? Tôi làm lại cái nữa anh xem.

— Ở! Ờ! Thật là thiên tài!

— Anh phải biết tôi làm 100 cái trùng cả 100.

— Ở! trùng nhĩ!

... KÉN VỢ

hôn mà con ta thì nhà ai lại không sẵn
5. Còn lệ lại mặt, tôi chọn con giống không tai cho khỏi phải nghĩ đến cái hay không cái như con công, con vịt
Ai thuận xin cho biết ngay kéo sắp hết mùa xuân rồi tôi sắp qua một trăm tuổi mất.

Số 12. — Chánh tổng Chè kén vợ

Ngày xưa Phụ-nữ thời-dam kén chồng, tôi đượ về phe người bị chọn, chớ mãi chả thấy có nào kén người như tôi: ồng công mà phải tiền mua báo.

Nay được làm người đi chọn, xin cứ thực tướng khai:

Tôi đã có một vợ, nhưng phải tìm thêm vài người nữa, vì cách nhà kén buộc, mà tôi chắc cách nhà ai cũng thế

Cả sống đông chợ, làm vợ vui lắm, lại còn:

Nếu chồng đi làm, họ dù người nói truyện, khỏi ngồi lê đôi mách, sinh hư hạ, bốn ư? Tam cúc. Năm, sáu ư? Tô tôm, bài chẵn càng vui.

Nếu nhà chồng có nhiều công việc đủ người đỡ đần, nuôi người ngoài, lớn tiền mà không cần thận bảo.

Vậy tôi nhất định kén thêm:

- 1) Người phải đầy đà, mà lớn lớn (tên lớn).
- 2) Phải là cô ế chồng (ế mới biết quí).
- 3) Phải thiệp đời, chớ ngày thơ (tôi làm bạn, cần giao thiệp).
- 4) Phải là «mỏ» mà đừng mỏ đá.

Có nào đủ ngần ấy nét mà bằng lòng xin gửi đơn và ảnh 9x12 cho Chánh tổng Chè nhờ báo Phong-Hóa chuyển giao. Nếu không đủ như vậy cứ nói thực tôi sẽ xin chằm chước.

Còn như thứ tự ai gửi đơn trước được ở trên

CHÁNH-TỔNG CHÈ

Số 13 -- Người vợ tôi kén phải là một người con gái vừa giàu, vừa xinh đẹp, vừa khoẻ mạnh, vừa khéo léo, và phải ngu ngốc, đần độn hết sức.

Vì...
Vì nếu cô con gái nào mà không xinh đẹp, giàu có, khoẻ mạnh, khéo léo như lời đã kể ở trên kia thì tôi không lấy làm vợ.

Mà cô con gái ấy nếu không ngu ngốc đần độn hết sức thì cô ấy cũng chẳng lấy tôi làm chồng.

FLY-TO

ANH MỸ - THUẬT

Hiệu Khánh Ký công ty

3. Rue Borgnis Desbordes (Phố Tràng Thi số 3 cũ cầm Hàng Trống)

Đã nổi danh ở Pháp và khắp cả cõi Đông-dương là Quảng Cáo

Ảnh 13 x 18 cả khuôn và sous verre (Theo kiểu bên) 2p.00 1 cái

Ảnh 18 x 24 cả khuôn và sous verre (Theo kiểu bên) 3p.00 1 cái

Chuyên-môn làm ảnh Phóng Đại

30 x 40 cả khuôn giá từ 5p.50 đến 9p.00

50 x 60 — id — — 3p.00 — 15p.00

60 x 100 — id — — 15p.00 — 30p.00

Đại-ly: FILMS AFFA

có ống kính rất sáng

TAN-TRANG

HÀNG BẠC HANOI

BẮNG CHỮA VÀ BÀN

PHỤ-TÍNH

XE TAY

MỚI GIANG ĐẸP GIÁ ĐẸ

Giới thiệu hay lắm. Ảnh lại càng đẹp hơn nữa ở bên Âu Mỹ vậy.

Những việc chính cần biết trong tuần lễ này

TIN TRONG NƯỚC

Lễ tuyên bố các quan lại người Nam

Có tin sẽ thực hành thể lệ tuyên bố các quan lại người Nam thuộc ngạch Trung. Bắc-kỳ như sau này :

Các tuyên bố đều phải sát bạch cả. Kỳ thi ấy mở riêng cho các sinh viên các trường Cao-dẳng và các viên chức các ngạch hợp lệ, nhưng bao giờ cũng dành chỗ cho cụ sinh viên các trường Cao-dẳng luật học và cao học đã được ghi tên vào ngạch quan lại.

Việc tăng lương cho các quan lại.

Chính phủ hiện đương chủ tính tăng lương bổng cho các quan lại, song đợi khi ngân quỹ rỗi rảnh mới thi-hành.

Bỏ lệ phát phần thưởng

Muốn thi hành chính sách tiết kiệm vừa rồi quan Thống sứ Bắc-kỳ đã sức cho các viên Đốc học các trường công rằng năm nay sẽ bỏ các cuộc phát phần thưởng.

Tổ làm bạc giả

Mới khám được ở đồn điền của M. Vũ ngọc Toàn, làm nghề vận tải trên Hòa-bình, một bộ máy chế bạc đồng giả và một cái bể lò để nấu bạc. Năm tùồng phạm là : An-Thái, Điền (em Phúc-Thàn) Đình-Buổi, Nguyễn văn Giáp tức Du-kỳ và Nguyễn-văn-Trương (thợ đúc bạc giả.)

Các phạm nhân đã bị bắt và sẽ đem xử tại tòa án Hanoi.

Ông Bùi quang Chiêu sang Pháp

Ông Bùi quang Chiêu, Đại biểu Nam-Kỳ tại Thượng hội nghị Thuộc địa Paris đã đáp tàu Cap Varella sang Pháp dự các cuộc hội đồng hợp nay mai.

TIN TRUNG HOA

Phùng ngọc Tường lại được cử ra cầm quyền.

Nam-kinh 14. - Có tin chính phủ

định cử Phùng ngọc Tường làm tổng Tư-lệnh một đạo quân.

Phùng ngọc Tường bán nhà để khao quân Tổng

Nghe tin Tông-triết Nguyễn thăng, quân Nhật, Phùng-ngọc-Tường gửi điện ngợi khen Tổng và bán một lớp nhà lấy tiền tặng Tổng khao quân.

Trương học-Lương sẽ sang Thụy-sĩ chẳng?

Thượng-hải 31-3 - Có tin Trương-học-Lương định đầu Avril này, cùng gia quyến sang ở bên Thụy-sĩ. Trương đã làm một 'lò' nhà rất to ở đấy.

Việc tiêu cộng

Chính phủ đã gửi điện tin cho nguyên

soái Quảng-dông nên kịp cử binh-sĩ để giúp việc tiêu trừ cộng-sản.

Tàu yêu cầu Ấn tây chạy hàng Nhật

Trần-hữu-Nhàn, nguyên Tổng-trưởng bộ ngoại giao yêu cầu đảng quốc gia Ấn-độ nên coi chừng việc nước Nhật muốn xâm chiếm nước Ấn về mặt kinh tế, mong Ấn-độ sẽ giúp sức Trung-hoa lầy chạy hàng hóa Nhật.

Tại Thạch-Môn trại

Bắc-binh 4-4 - quân Nhật kéo đến đánh Thạch-môn-trại, lúc đầu mới độ hơn hai trăm người; hơn 1 giờ sau quân Mãn-châu kéo đến hơn 5 nghìn tiếp chiến. Hai bên đánh nhau rất kịch liệt,

bị thương và chết hại rất nhiều, chưa phân thắng phụ.

Nhật rút quân khỏi Nhiệt hà

Thiên-tân 4-4 - Ở Cửu-môn-khâu, quân Nhật sau khi bị vây, đã rút cả đại đội lui về Các-tướng của Mãn-châu quốc là Trịnh - quốc - Thụy, Dương - vĩnh-Xương và Lý-thọ-Son đã chặn nên không muốn chiến đấu nữa, quân lính bỏ khí giới chôn mỗi ngày mỗi nhiều. Trương-cách-Huệ đã phải hạ lệnh lui binh, hơn một vạn quân Mãn-châu đã rút khỏi Nhiệt-hà.

Nhật định tiến đến Thiên-tân và Bắc-binh

Bắc-binh 5-4 - Hơn 5 nghìn quân Nhật đã rời Đà-lỗ-son, định hết sức chiếm Hải-dương-trấn để lấy đường kéo sang Thiên-tân và Bắc-binh.

Nhật kéo rất nhiều tàu chiến đến Tân-hoàng đảo

Bắc-binh 6-4 - Hiện nay quân Nhật đóng ở Tân-hoàng-đảo có một chiếc tiềm thủy đĩnh còn hàng không dĩnh, khu chực bạm và thủy lôi dĩnh rất nhiều. Từ Du-quan đến Bắc-đại-bà cũng có rất nhiều chiến hạm của Nhật.

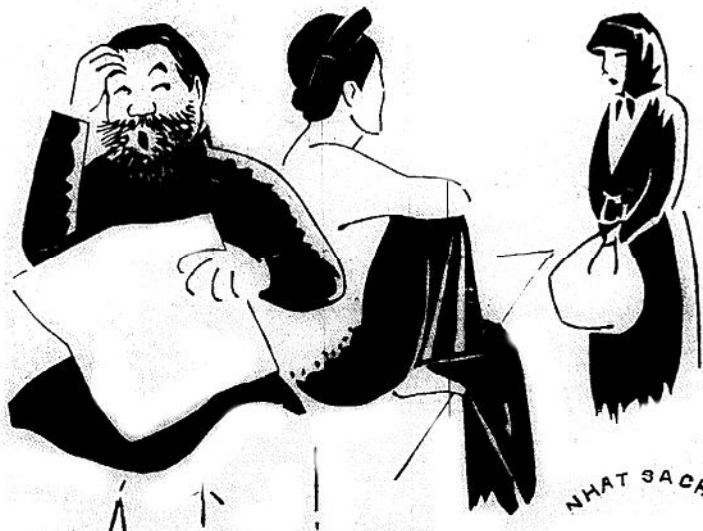
Quân Nhật đã kéo đến miền Thiên-tân

Thiên-tân 6-4 - Quân Nhật đã kéo đến đến Chin-wang (Thiên-tân) dân cư phải kéo cả về mặt nam. Hai bên đã giao chiến một trận rất kịch liệt.

Tướng giới-Thạch định hợp tác với đảng cộng-sản chẳng?

Đông-kinh 6-4 - Có tin Tướng-giới Thạch sẽ giao bòa với đảng Cộng-sản Tàu, hiện đang quấy rối ở miền Giang-tây, từ nay thời không đánh nhau nữa Tướng sẽ bãi việc tiêu cộng và từ nay các lĩnh thổ trước đây đảng cộng-sản bành cứ sẽ thuộc quyền Tướng thống trị.

Nhà có ma

- Thế nào, vừa vào làm được mấy ngày đã xin ra thế?
- Bẩm thưa bà, nhà này có ma, con sợ lắm. cứ đêm đến nó lù lù đến, trông to như con bò, râu ria sồm sồm như chổi sể, sủa cả vào mặt con. Thôi xin bà cho con ra...

Cửa hàng bán

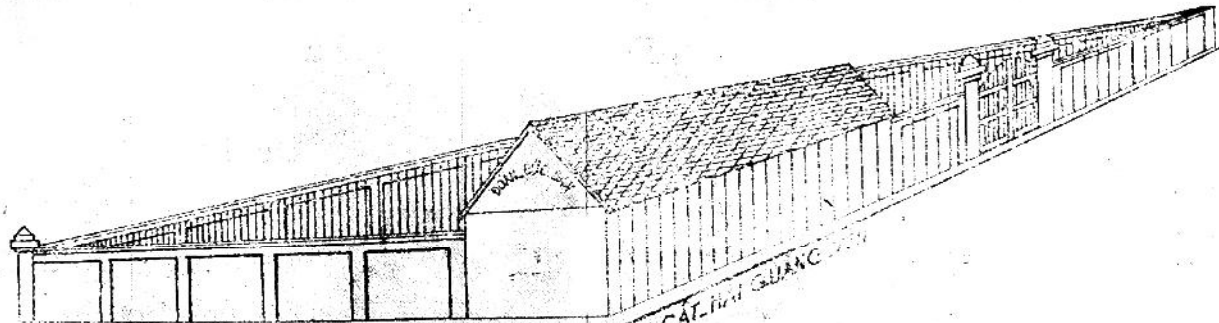
Nước Mắm

32 Phố bờ sông

Hàng Nâu

(Quai Clemenceau)

HANOI

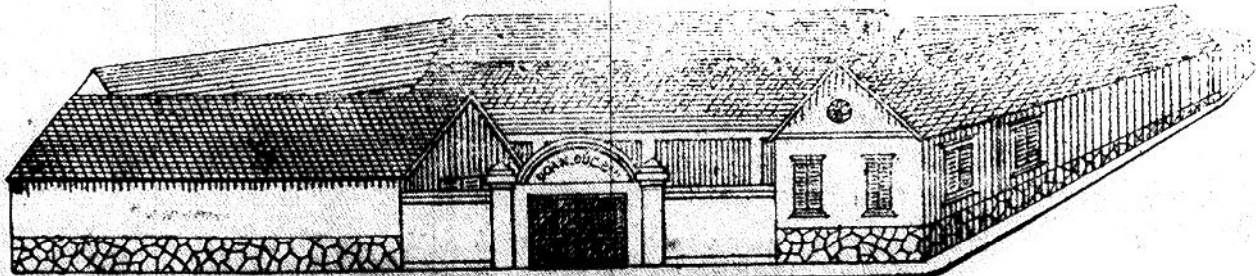

Phố bến

tàu thủy

Rue Marechal Foch

HAI PHONG

XUỐNG LỘC NƯỚC MẮM TRẮNG CỦA M. ĐOÀN ĐỨC BAN TẠI CÁT HẢI QUẢNG YÊN

Muốn viết quốc văn cho đúng nên dùng

HÀN VIỆT TỰ ĐIỂN

của ông ĐÀO-DUY-ANH
Trọn bộ 2 quyển 6p50
cả tiền cước giá là 7p00

Sách mới in rồi :

AI muốn chữa khỏi bệnh mà không phải dùng thuốc.
AI muốn biết phép tiên là màu chiêm thế nào?

SEN MUA NGAY CUỐN SÁCH THỜI - MIỀN NHẬT - BẢN

Nghiem theo phương pháp của Đức (Allemaque)
Chuyên chữa các chứng bệnh Gia 0p50, O xa mua thêm cước 0p20. Thơ và Mẹo để cho nhà xuất bản như vậy
Nhật - Nam - Thư quán Hanoi

Mua được như tiền

Phải học thời miền mới được

Sách dạy thời miền thuật đã in ra năm cuốn số 1 đến số 5 và 2000. ở xa mua, thêm cước 0-30. Mua riêng từng cuốn cũng được. Mua buôn, mua lẻ. Thơ và Mẹo để cho nhà xuất bản NHẬT NAM THƯ QUÁN, HANOI.

Từ-Ngọc-Liên đở

(78) Bày tâm phở Hàng Gai,
Chứa lòng thư rất tài,
Trăm ngàn không sai một,
Thấy liếc mắt biết ai?

Giả như!

Có phúc từ Ngự - Liên
Chữ - lòng thư như tiên,
Trăm ngàn không sai một,
Bệnh nặng cũng khỏi liền.
Khen

Khen rằng môn tập lại đa năng
Vừa hát ngâm vịnh đã nói phúng
Hàng Gai Hàng Gai nhà bày tâm
Chuyên môn chữa lậu chả ai bằng.

Maillot

để tập thể thao hay mặc lót mình cho đỡ mồ hôi

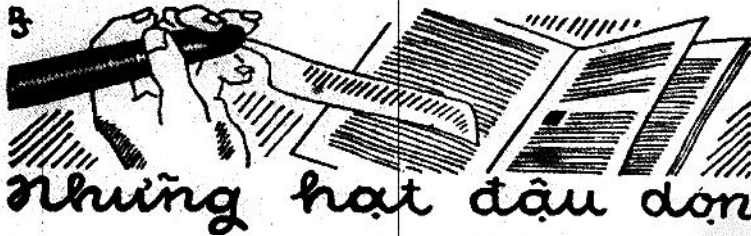
Chemisette

Mặc thay chemise

Mua buôn, mua lẻ ở hiệu dệt

CỬ CHUNG

63, Rue de la Citadelle - Hanoi

Một bức thư

Số 28 ngày 17-3-33, bài Hanoi bạn đơn.
Cả khuôn nửa đơn công đầu xuống sát như cái tổ ló và lối viết tưởng như tiếng phên ra hơn khuôn nửa; cũng bài ấy dùng tiếng mai gạch (thể thì ngồi để làm gì?)

Cũng bài ấy, câu vừa loan và của bước vào nhà ngoài thể thì nhà trong dùng lối gì?

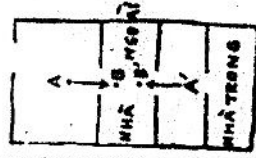
X - Phong Hóa cải chính lại cho đúng LỜI PHU (trên)

Trả lời

— Câu khuôn nửa tuy kh o z đúng nghĩa hơn phần nửa, nhưng có thể dùng được.

Chữ.

— Nếu được vào nhà ngoài là đúng, xin giảng nghĩa bằng bức tranh này :

Một người đứng ở sân giữa nhà A, bước đến B, thể thì tất phải nói bước vào nhà ngoài.

Một người đứng ở sân giữa nhà A, bước đến B, thì tất cũng bước vào nhà ngoài hưởng chỉ lại tay đứng đầu của không bước vào nhà ngoài thì bước vào đâu?

Cả từ khi nào hai cái nh. liên sát nhau mới nói đứng ở nhà trong bước ra nhà ngoài, còn nếu không thì nói đứng ở nhà trong đi ra nhà ngoài.

Không khí e lệ.

Trên trong hai điện văn « Nhãn cách phụ nữ... của bà S. Càng Lê Dư :

Từ đây về sau sẽ phải làm cái không khí e lệ rụt rụt trong phái phụ nữ.

Thưa bà, không khí thì không ai phá tan được, dù từ đây về sau hay từ đây trở về trước, dù là không khí e lệ rụt rụt, hay là không khí không e lệ rụt rụt trong phái nữ-tử. Không tin bà thử khỏa cả hai tay với không khí mà coi : nó không lại đầu, cho dầu hai tay bà cầm hai cây quạt lớn.

Bầu sư tử

Vợ - Ủi chào kia! Thế mà chỗ kêu là sân với đi bôn.
Chồng - Không đang bán là gì đây. Đứa nào (chỗ ấy) để người ta bóp cò

Mách viện Pasteur

Hiệu thuốc: Hồ Xuân y quán Nam định

Sách thuốc: Chấn an là vừa quyền nhì : Hồ Xuân Phú - Huế - Huế, Lào - p 8 :

Giới d. trẻ trung lao;
Lấy giấy bôn sấp viết, dán lên đồng sau lưng người sống, xem chỗ nào giữa khi trước là đầu trong lao ở chỗ ấy.

Phải đi săn một hạt hồng và kim sắt, họ thấy trung lao ra thì lấy kim mà kẹp bỏ vào nơi than nóng.

Trùng lao to bằng con run

Phép chữa chùng lao (p 8)
... uống hết liều này thì sẽ thấy trùng ra như con run là khỏi.

Bản số 3

Table with 9 columns and 9 rows for a crossword puzzle. Columns are numbered 1-9 at the top. Rows are numbered 1-9 on the left. The grid contains black squares indicating where letters should not be placed.

Ngang

- 1 - Không phải khách - Lớn - Cái hay cái dở của người.
- 2 - Trong lúc ai con - Trong văn bài.
- 3 - Tên biện một cụ thượng.
- 4 - Bệnh ngực - Một mùa (tiếng trong thơ ca để lấy vần)
- 5 - Đi với chữ liệt - Cho xong đi.
- 6 - Một cái mớ trong nhà người - Tiếng gọi của trẻ con nhà quê - Một người Annam Dịch-thủ của Lưu-Linh (người bán hồ).
- 7 - Á (chữ Nao). Tòa, sở (tiếng Nam-kỳ). Tiếng hô! người nuôi chấy nhưng hình như không nuôi chấy nữa
- 8 - Đi với chữ đề - Một thứ quả - Chữ cảm.
- 9 - Cái quyền xếp đặt (tôi Càng-Oàn).

Đợc

- 1 - Chữ cảm. Dặt lời (Chữ Nho).
- 2 - M t ở đầu của thợ gặt - Mở rộng ra - Khóc.
- 3 - Ở (Chữ Nho - Chữ cảm - Đước (Tiếng nhà Phật)
- 4 - Người trong tứ dân (tiếng kép)
- 5 - Thứ chim - Chữ cảm.
- 6 - Chỗ làm tiền
- 7 - Chữ cảm - Sao-rốt - Tiếng reo (ngược)
- 8 - Anh Ba gì ở trong Phong-Hóa? - Ngày vui - Chữ âm
- 9 - Bối vi - Để làm mất thặng.

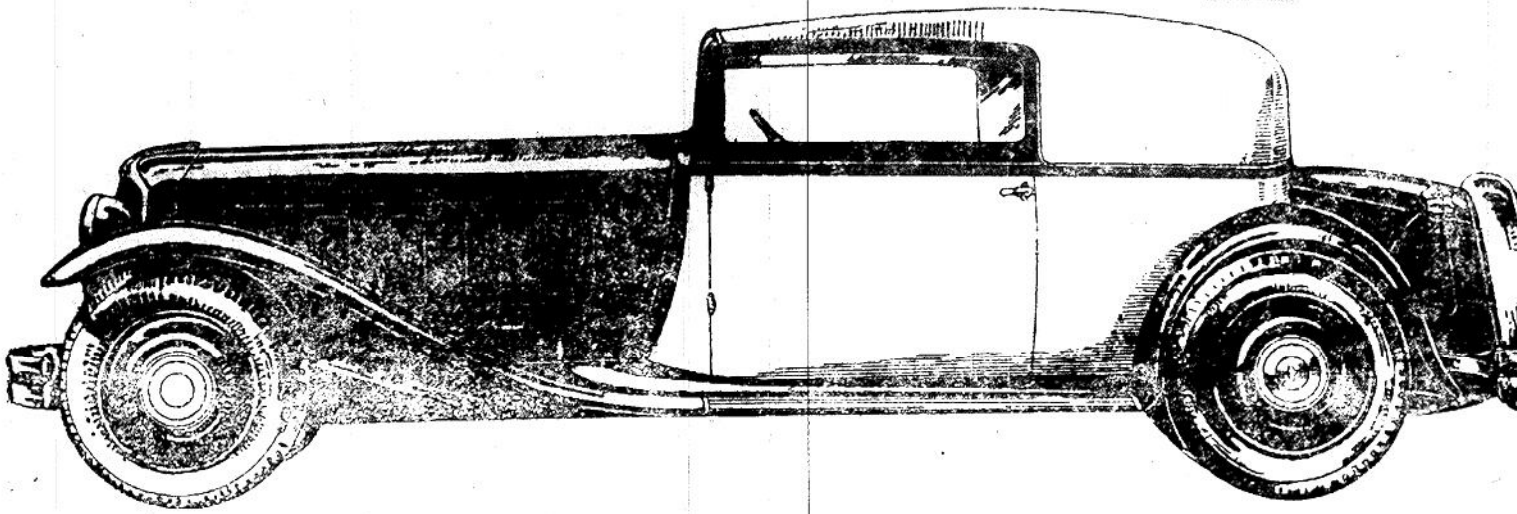
TRANH NHAU MẶC ÁO ĐẸP

...Này là nó... cái lễ m xa tây lam trong tổ đơm ra rất cho cái áo, chẳng nhá mình sang lại mặc áo rồi.
...Không dễ tới may... là nó còn hơn nhiều là áo cũ đơm đi mà đời ra như một hay nhuộm ra như gì làm rõ hơn là mặc áo tây không
...Ông nói gần lắm ai để được như làm ra như thế này.
Thực mà gần lắm ai để được như thế này, lấy cái ra như một cái áo đơm được.
...Nếu thể thì phải may thêm cái quần cái quần trắng và một cái áo quần nhiều hơn nữa mới cho đẹp và đẹp được.
...Phải 1 b nó cứ lại số 50 hàng có nhà LE-QUANG-CONG thì nó mới đẹp, mà mua cái quần này

Phòng khám bệnh của bác-sỹ Nguyễn-văn-Luyện
N 8 Rue de la Citadelle - Hanoi
Téléphone 804

Có chữa bệnh bằng điện - Có phòng thủ vi-tràng. Chuyên chữa bệnh dân bô, trẻ con. Nhà ở phố đường Thành hay cửa Đông, hàng Da sau phố xe Đệm gần trường Cầu Đàng Hanoi

CHINH THƯ'C XE CỦA PHÁP
MÀ CÁC NGÀI HOAN NGHÊNH HƠN CẢ

Xe Nerva Sport

hiệu RENAULT

8 máy một hàng

STAI

HANOI-HAIPHONG

ĐẠI-LY BỘC-QUYEN

Le Gérant / Phạm-hữu-Ninh
Certifié / *[Signature]*

Imp. Moderne 62 Hàng bạc Hanoi

đức bạc g...
Các ph
xử lại